

Inventarisatie dagbesteding en begeleiding

Input voor transformatie

Masha Wight
16 juni 2016
Versie DEF 2.2

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1. Samenvatting.....	3
1. Inventarisatie huidig aanbod groepsactiviteiten.....	6
1.1. Aanbod in cijfers.....	6
1.2. Typering van het aanbod.....	7
1.2.1. <i>Ouderen</i>	8
1.2.2. <i>Verstandelijk gehandicapten</i>	9
1.2.3. <i>Lichamelijk/zintuigelijk gehandicapten en chronisch zieken</i>	11
1.2.4. <i>Mensen met psychiatrische beperkingen</i>	12
1.2.5. <i>Maatschappelijke opvang</i>	14
1.2.6. <i>Beschermd Wonen: dagbesteding in ZZP's</i>	16
1.2.7. <i>Jeugd</i>	19
1.2.8. <i>Vervoer</i>	22
2. Inventarisatie huidig aanbod individuele begeleiding	23
2.1. Aanbod in cijfers.....	23
2.2. Typering van het aanbod	24
2.2.1. <i>Ouderen</i>	25
2.2.2. <i>Verstandelijk gehandicapten</i>	27
2.2.3. <i>Lichamelijk/zintuigelijk gehandicapten en chronisch zieken</i>	29
2.2.4. <i>Mensen met psychiatrische beperkingen</i>	30
2.3. Categorieën van begeleiding	32
2.4. Overeenkomsten met aanbod gesubsidieerd als algemene voorziening	33
2.5. Conclusie	34
3. Verdieping arbeidsmatig aanbod	36
3.1. Werkprojecten: vrijblijvende en niet-vrijblijvende arbeidsmatige dagbesteding.....	36
3.2. Aantallen cliënten met gemeentelijke uitkering BGG en BGI	37
3.3. Arbeidsmatige deelname als bijdrage aan participatie en herstel.....	39
Bijlage 1: Beschrijving werkwijze informatieverzameling- en verwerking	40
Bijlage 2: Cijfers per gemeente	42
Samenvattend	42
Haarlem	43

Zandvoort	45
Heemstede	47
Bloemendaal.....	49
Haarlemmerliede en Spaarnwoude	51
Beverwijk	53
Heemskerk.....	55
Velsen	57
Bijlage 3: (huidige) productdefinitie dagbesteding	59
Bijlage 4: Typering groepsaanbod per aanbieder	65
Bijlage 5: Typering aanbod individuele begeleiding per aanbieder	70
Bijlage 6: huidig gekanteld groepsaanbod in de basisinfrastructuur	77
Bijlage 7: Lijst met afkortingen.....	78

1. Inleiding

Deze inventarisatie betreft een kwantitatieve analyse van het gebruik van de maatwerkvoorziening dagbesteding en individuele begeleiding. Dat wil zeggen: het aanbod voor de doelgroepen dat in het kader van de Wmo 2015 naar de gemeenten over is gegaan. Het betreft aanbod voor ouderen, mensen met psychiatrische beperkingen (GGZ), verstandelijk gehandicapten (VG) en lichamelijk gehandicapten/zintuigelijk gehandicapten/chronisch zieken (LG/ZT/Chr).

Daarnaast is ook beknopt gekeken naar het dagbestedingsaanbod dat in het kader van de Jeugdwet door de gemeenten is ingekocht (2.2.7.) en het dagbestedingsaanbod Beschermd wonen (2.2.6.), Maatschappelijke opvang (2.2.5.) daar waar het overlap vertoont met het dagbestedingsaanbod in de Maatwerkvoorzieningen. Tot slot is ook bekeken in welke mate het arbeidsmatige dagbestedingsaanbod relevant is in het kader van verbinding met de Participatiewet.

Deze analyse willen we inzetten als één van de pijlers in het keuzeprocess met betrekking tot de transformatie van dagbesteding en individuele begeleiding in de uiteindelijke verwerving 2018.

Bronnen

Basis voor de analyse is een beknopte uitvraag bij gecontracteerde aanbieders voor Haarlem/Zandvoort. Hierbij is gevraagd naar aantallen cliënten en indeling in typen (groeps)begeleiding. Hiernaast is gebruik gemaakt van informatie uit de kwartaalgesprekken van de gemeenten met aanbieders, informatie uit het zorgboek en websites afkomstig van aanbieders en tot slot van informatie uit GWS van de gemeenten Haarlem/Zandvoort (peildatum 1-10-2015).

Nadat er voor is gekozen de analyse te verbreden naar de hele regio, zijn cijfers aangevuld met cliëntaantallen vanuit de kwartaalrapportage Q3 2015¹ voor de andere gemeenten. Voor een uitgebreidere beschrijving van de aanpak bij deze informatieverzameling, zie bijlage 1.

1.1. Samenvatting

Deze inventarisatie gaat in op het gebruik van vier verschillende doelgroepen van de functies Begeleiding Groep en Begeleiding Individueel. Daaruit komt de volgende verdeling over de doelgroepen naar voren voor de gehele regio:

Totaalaantallen per doelgroep (op basis van cijfers kwartaalrapportages):

Doelgroep		GGZ	VG	LG/ZT/Chr	Ouderen
Totaal	1366	643	108	172	443
Percentages	100%	47,07%	7,91%	12,59%	32,43%

De onderlinge verdeling tussen de vier doelgroepen varieert echter behoorlijk tussen de gemeenten onderling:

			BGG		
Gemeente	Psy	VG	LG	Ouderen	Aantal
Haarlem	47%	9%	15%	29%	748
Zandvoort	27%	2%	11%	60%	55
Heemstede	29%	2%	3%	66%	99

¹ Er is gekozen voor Q3 om aan te sluiten bij peildatum 1-10-2015 van de verkenning en cijfers van Haarlem/Zandvoort.

Bloemendaal	27%	0%	10%	63%	71
Hliede&Spw	17%	8%	42%	33%	12
Beverwijk	74%	11%	14%	1%	108
Heemskerk	81%	12%	7%	0%	90
Velsen	38%	8%	12%	42%	178

			BGI		
Gemeente	Psy	VG	LG	Ouderen	Aantal
Haarlem	46%	36%	10%	8%	647
Zandvoort	51%	12%	21%	16%	43
Heemstede	67%	19%	9%	9%	56
Bloemendaal	46%	20%	11%	24%	46
Hliede&Spw	55%	18%	18%	9%	11
Beverwijk	58%	33%	4%	5%	232
Heemskerk	44%	44%	2%	10%	189
Velsen	49%	40%	5%	6%	248

Zie ook verder bijlage 2, waarin per gemeente de cijfers van cliënten die gebruik maken van begeleiding groep (BGG) en begeleiding individueel (BGI) staan uitgesplitst.

Uit de inventarisatie bij aanbieders blijken verschillende vormen van dagbesteding met een bepaalde verdeling (zie onderstaande tabel). NB: deze verdeling zal echter per gemeente weer anders liggen.

Onderverdeling huidige aanbod dagbesteding (op basis van input aanbieders):

Type dagbesteding		%
Inloop: contact en ontmoeting		16%
Recreatieve dagbesteding/ dagopvang		25%
Arbeidsmatige dagopvang		23%
Arbeidsmatige dagbesteding	structurele vrijwillige werkplek	27%
	training-/oefenplek tbv uitstroom naar werk(ervarings)plekken extern	9%
Totaal		100% ²

Verdere uitwerking vindt u in hoofdstuk 2 voor de begeleiding groep en hoofdstuk 3 voor de begeleiding individueel.

Een deel van de cliënten neemt deel aan (re)creatief aanbod. Dit betreft activiteiten met het karakter van Inloop³: contact en ontmoeting en recreatieve dagbesteding/ dagopvang waar een laag intensieve begeleiding mee gemoeid is. Dit zien we met name in de Ouderensector.

NB: soms worden recreatieve activiteiten aangeboden in de context van een dagopvang, wat meer zorggericht is.

Een groot deel van de maatwerkvoorziening dagbesteding is arbeidsmatig van aard. Een deel heeft de functie van vervangende arbeid of een 'vrijwillige werkplek' waarbij cliënten structureel in een bepaalde functie werkzaamheden verrichten. Te denken valt aan werk in een groenvoorziening, tuin,

² Zie verder 2.1.

³ Activiteiten waar men eenvoudig aan mee kan doen op een vrijblijvende wijze. Niet noodzakelijk voor benodigde zorg of voor een ontwikkeltraject.

zorgboerderij, horecagelegenheid of (kringloop)winkel, waarbij dit in een begeleide en wat beschutte⁴ setting gebeurt onder begeleiding van werkbegeleiders. Cliënten zien dit vaak als hun werk, maar zouden een functie met zwaardere taken en zonder continue begeleiding op de reguliere arbeidsmarkt niet aankunnen. Dit beeld doet zich bij alle doelgroepen voor behalve Ouderen en dan met name bij de GGZ-doelgroep. Een klein deel wordt (in combinatie met individuele begeleiding) gericht begeleid in een ontwikkeling naar arbeidsdeelname elders.

Dit beeld komt enigszins overeen met type begeleiding die worden geboden met Begeleiding Individueel (BGI). Niet alle cliënten met BGI nemen ook deel aan dagbesteding, maar een deel van de cliënten ontvangt trajectbegeleiding gericht op participatie en een deel in de vorm van jobcoaching, gericht op verkrijgen of behoud van (vrijwilligers)werk. Het overige betreft meer vrijblijvende arbeidsmatige dagopvang.

⁴ Met 'beschut' wordt een beschermde omgeving bedoeld, eigendom van of intern bij een zorginstelling.

2. Inventarisatie huidig aanbod groepsactiviteiten

2.1 Aanbod in cijfers

Voor de periode 2015-2017 is bij de onderstaande aanbieders BGG (begeleiding groep) ingekocht voor de regio IJmond en Zuid-Kennemerland. De aantallen cliënten die daadwerkelijk begeleiding hebben ontvangen, zijn afkomstig uit de declaratiegegevens/-systemen (bijvoorbeeld GWS in Haarlem/Zandvoort). Als peildatum van de gegevensverzameling geldt 1-10-2015.

Aanbieder	BGG				Totaal
	G1 (PSY)	G2 (VG)	G3 (LG/ZT/Chr)	G4 (Ouderen)	
Contactzorg				0	0
De Linde	14	9			23
De Waerden		0			0
De Zorgspecialist			0	0	0
Ecosol Leerbedrijven	88				88
Hartekamp Groep		52			52
Heliomare		4	148	8	160
Landzijde	19	1	1	6	27
Nieuw Unicum	1		2		3
Parnassia Groep	120				120
RIBW	51				51
Roads	244				244
Rozemarijn-Raphaëlstg	5	2	0		7
Sein		0	0		0
SIG	33	30	4		67
Stichting SHDH	36			303	339
Viva Zorggroep	1	0	0	7	8
Werkdag	31	10	4		45
Zorgbalans			13	119	132
Totaal	643	108	172	443	1366

47% 8% 13% 33%

Op basis van GWS 1-10-2015+rapportagecijfers 3^e kwartaal (aangepaste cijfers voor hele regio)

Grijze arcering= niet ingekocht

Wat als eerste opvalt, is dat er een aantal aanbieders is waarbij er wel een contract is voor het bieden van begeleiding, maar dat die niet of amper (<10) werkelijk wordt geleverd.

Er zijn enkele grotere (±100 cliënten) aanbieders, te weten Roads, Parnassia Groep, SHDH, Zorgbalans en Heliomare. Wat opvalt, is dat er bij de GGZ-sector een grotere spreiding is over aanbieders dan bij de andere sectoren waarbij er eerder sprake is van een monopoliepositie van 1 aanbieder.

1.1. Typering van het aanbod

Het ingekochte aanbod heeft de noemer Begeleiding Groep (BGG) (bijlage 3). In de Uitvoeringsregels maatwerkvoorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning is de functie Groepsbegeleiding per gemeente verder uitgeschreven. Voor de gemeenten Haarlem en Zandvoort 2016 is dit bijvoorbeeld als volgt beschreven:

Groepsbegeleiding

Begeleiding in een groep is veelal bekend onder de naam “dagbesteding”.

Groepsbegeleiding is:

- programmatisch (met een vast dag en/of weekprogramma),
- methodisch (een methode voor werken met de groep als basis) met een welomschreven doel,
- vraagt actieve betrokkenheid van de burger,
- gericht op het structureren van de dag, oefenen met vaardigheden die de zelfredzaamheid bevorderen.

Groepsbegeleiding is nadrukkelijk anders dan welzijnsactiviteiten; ook al bevatten welzijnsactiviteiten wel elementen die in Begeleiding groep voorkomen. Voor veel burgers zal deelname aan activiteiten bij welzijnsvoorzieningen voldoende zijn om structuur te bieden aan de dag en medemensen te ontmoeten. Alleen voor personen die door hun cognitieve beperkingen, ernstig fysieke beperkingen of gedragsproblematiek een dergelijke dagstructurering, gericht op het verbeteren of behouden van de zelfredzaamheid en participatie nodig hebben, is Begeleiding Groep nodig.

Wat feitelijk allemaal onder deze noemer wordt aangeboden aan cliënten, is in de contracten niet inzichtelijk. Er is daarom in september 2015 een globale inventarisatie gehouden onder de aanbieders op basis van vrijwilligheid.

Voor een typering van het aanbod, is het voor de inventarisatie wenselijk om de indeling naar doelgroep aan te houden. Gezien de lange historie van doelgroep specifieke zorginkoop in de AWBZ, zijn er namelijk ook sectorale verschillen ontstaan die nu nog relevant zijn. Op termijn willen we als gemeente echter doelgroepoverstijgend inkopen, waarbij we momenteel in de transformatiegesprekken met aanbieders al aansturen op aanbod voor meerdere doelgroepen.

De groepsactiviteiten variëren van recreatieve dagopvang tot arbeidsmatige dagbesteding met als doel toeleiding naar werk. De aanbieders hanteren hiervoor meerdere termen. Ten behoeve van eenduidige leesbaarheid, worden hierin de volgende vier categorieën⁵ onderscheiden:

- Inloop: contact en ontmoeting
- Recreatieve dagbesteding/ dagopvang
- Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief)
- Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)

Hierbij nog de volgende opmerkingen:

- Alleen in de GGZ bestond er een aparte financiering voor de inloopvoorziening met laagdrempelige activiteiten. In de andere sectoren is dergelijk aanbod wel aanwezig, maar is altijd gefinancierd als groepsactiviteit.
- Er wordt in de aanduiding nog onderscheid gemaakt tussen dagbesteding en dagopvang. Hierbij kan dagbesteding betekenen dat iemand deelneemt aan 1 specifieke activiteit, terwijl

⁵ Bron: Vraagstelling arbeidsmatige dagbesteding_dec 2013, aangevuld met ontmoetings- en activeringsprogramma's.

dagopvang echt een opvang gedurende halve of hele dagen inhoudt. Het laatste betreft naar verwachting een meer intensievere vorm van dagbesteding met een zwaardere problematiek.

- Er wordt onderscheid gemaakt in arbeidsmatige *dagopvang* en *dagbesteding*, omdat doel en aard van deelname wezenlijk anders is. Bij werkprojecten zoals zorgboerderijen zie je dat b.v. ouderen wel ‘werken’ op de boerderij, maar niet direct bij wijze van arbeid.
- Bij de arbeidsmatige dagbesteding als *activerende vrijwilligerswerkplek*, zie je dat voor een deel in combinatie met Individuele Begeleiding sprake is van specifieke ontwikkeltrajecten met als ultiem doel toeleiding naar werk (zie verder BGI bij hoofdstuk 3).

1.1.1. Ouderen

Algemeen

Bij deze doelgroep is er via de Wmo doorgaans sprake van dagbesteding bij wijze van opvang overdag. Dit om bezig te zijn overdag en/of ter ontlasting van de mantelzorger. De activiteiten karakteriseren zich door het laagdrempelige karakter (‘ontmoetingscentra’). Ontspanning en bezigheid staan voorop, er is doorgaans geen ontwikkelperspectief. Het stimulerende karakter van een groepsactiviteit leent zich tegelijkertijd wel voor het onderhouden van sociale contacten en behoud van vaardigheden. Activiteiten zijn daarnaast gerelateerd aan begeleide achteruitgang en mantelzorgondersteuning.

Basisinfrastructuur of maatwerkvoorziening

Een dergelijke typering van aanbod als bijdragend aan welzijn en sociaal contact is ook terug te vinden in de basisinfrastructuur. Los van de zwaarte van de doelgroep (voorheen was een ziektebeeld als ‘grondslag’ nodig om in aanmerking te komen voor voorheen de AWBZ, terwijl het welzijnswerk voor iedereen openstaat), is er sprake van vergelijkbare activiteiten qua type. Verschil tussen maatwerkvoorziening⁶ en activiteiten in de basisinfrastructuur was, naast de aard van de doelgroep, van oudsher doorgaans de lengte van de ‘dagopvang’. Waar activiteiten in de basisinfrastructuur meer op zich staan en de lengte hebben van zo’n 2 uur per activiteit, wordt bij Maatwerkvoorzieningen voor ouderen doorgaans een dagprogramma geboden gedurende een dag(deel) van 4-6 uur. In de basisinfrastructuur (b.v. Dock in Haarlem) is echter ook steeds meer sprake van langer durende dagprogramma’s van 11.00-15.00 om tegemoet te komen aan de behoefte tot daginvulling, voorkomen eenzaamheid en ontlasting mantelzorger.

De indruk bestaat dat zelfstandig wonende ouderen voor hun dagbesteding veelal ook en steeds meer terecht kunnen bij het welzijnswerk in de basisinfrastructuur. Dit richt zich van oudsher ook grotendeels op de oudere inwoners. Voor ouderen met dementie is er momenteel ook al aanbod in de basisinfrastructuur: dat zijn de buurt- en huiskamers en de arrangementen in het kader van dagbesteding die soms ook in samenwerking met zorgaanbieders (Zorgbalans, SHDH) worden uitgevoerd.

Welk deel van het aanbod vanwege een intensievere begeleidingsbehoefte voorbehouden blijft als maatwerkvoorziening, moet nader worden verkend in gesprek met aanbieders.

Typering aanbieders

De aanbieders voor Ouderen karakteriseren zich meer als zorginstelling voor de langdurige zorg (Wlz), thuiszorg en huishoudelijke hulp, met aandacht voor mantelzorgers. Op het totaal aantal cliënten is de doelgroep ouderen gefinancierd vanuit de Wmo een klein percentage voor deze organisaties. Dat verklaart ook waarom een deel van de gecontracteerde aanbieders de afgelopen periode in zijn geheel geen cliënten hebben begeleid op hun geoffreerde perceel. Al dan niet bewust, hebben de cliënten die in het verleden door deze organisaties werden begeleid via de AWBZ wellicht al een plek gevonden in de basisinfrastructuur.

⁶ Waar Maatwerkvoorziening staat, kan dit gelezen worden als ‘voormalige AWBZ-voorziening’.

Aanbod in praktijk

Aanbieder	BGG Ouderen	Totaal
	Typering aanbod	
Heliomare	• Recreatieve dagbesteding/ dagopvang	8
SHDH	• <i>Recreatieve dagbesteding/ dagopvang</i>	303
Landzijde	• <i>Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief)</i> • <i>Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)</i>	6
Zorgbalans	• <i>Recreatieve dagbesteding/ dagopvang</i>	119
Totaal		436

Het cliëntenaandeel betreft 33% van het totaal. SHDH is hierbij de grootste aanbieder.

Drie van de vier aanbieders van groepsactiviteiten aan ouderen hebben geen nadere gegevens gestuurd. De informatie is afkomstig van hun website (grijs gearceerd).

Voor verdere informatie aanbieders: zie bijlage 4.

Conclusie

Zorgbalans en SHDH zijn de aanbieders die zich specifiek op Ouderen richten. De aard van hun activiteiten beschouwend, is de vergelijking met aanbod zoals aangeboden in de basisinfrastructuur wel te maken. De aard van de doelgroep is wel anders: het gaat om mensen die vanwege (ernstige) beperkingen van cognitieve-, fysieke-, en/of gedragsmatige aard professionele ondersteuning nodig hebben bij hun zelfredzaamheid en participatie. Doelen staan opgenomen in een individueel plan gericht op behoud (of verbeteren) van functies, voorkomen gezondheidsproblemen, ondersteunen van het cliëntsysteem en eigen netwerk, participatie en het zolang mogelijk zelfstandig kunnen wonen.

1.1.2. Verstandelijk gehandicaptenAlgemeen

Bij de doelgroep VG, kan het aanbod via de Wmo divers van aard zijn. Het varieert van dagopvang/ respijtzorg tot ontwikkeltrajecten/ arbeidsmatige dagbesteding en zelfs bemiddeling naar werk. De doelgroep varieert namelijk in de mate waarin zij verstandelijke en eventueel lichamelijke beperkingen hebben die zorg vereisen en, o.a. afhankelijk van het IQ, de mate waarin zij in staat en bereid zijn tot arbeidsmatige dagbesteding. De aard van de aanbieder bepaalt doorgaans waar de focus op ligt en welke (sub)doelgroep zij met name in huis hebben.

Basisinfrastructuur vs maatwerkvoorziening

Voor een deel is het mogelijk dat het aanbod overlap vertoont met laagdrempelige ontmoetingsgelegenheden zoals die in de basisinfrastructuur worden geboden. Voor een ander deel vereist het maatwerk vanwege het benodigde specialisme op het gebied van de verstandelijke en eventueel fysieke beperkingen (doel: zelfredzaamheid) of juist vanwege de mogelijkheden om te ontwikkelen en/of deel te nemen aan arbeidsmatige dagbesteding (doel: participatie). Hier wordt nader op ingegaan bij het kopje 'aanbod in praktijk'.

Typering aanbieders

Zoals hiervoor genoemd varieert het type aanbod en daardoor ook het type aanbieder. In het veld zijn er aanbieders waarbij het merendeel van het aanbod zich richt op de langdurig zorgafhankelijke cliënten (Wlz). Bij hen zijn de cliënten met een Wmo-indicatie voor begeleiding in de minderheid. In het verleden was in de AWBZ niet per definitie sprake van een ander aanbod voor de cliënten met zwaardere zorgbehoefte (nu Wlz) en degenen met een lichtere behoefte (nu Wmo). Het kan zijn dat er dagopvang is bij aanbieders waar in de nieuwe situatie zowel cliënten met een Wlz-indicatie als cliënten met een Wmo-indicatie aan deelnemen. Op zich een legitieme situatie waarbij niet een activiteit wordt gefinancierd, maar de uren dat mensen hier aan deelnemen, ieder met een eigen financieel 'rugzakje'. Hiernaast kan er ook sprake zijn van specifiek aanbod voor de 'lichtere groep', waarbij gedacht kan worden aan werkprojecten.

Er zijn verder aanbieders die zich niet specifiek op de doelgroep VG richten, maar waarbij een apart specialisme wordt aangeboden zoals aanbod op zorgboerderijen.

Het SW-bedrijf is een bijzondere aanbieder hierin, waarbij aanbod is gecreëerd voor de doelgroep die net niet het niveau/ de belastbaarheid aan kon van het SW, maar wel graag een arbeidsmatige daginvulling wil en aankan. Voor die groep is via de AWBZ in het verleden bij een deel van de SW-bedrijven ook aanbod ontwikkeld.

Tot slot is er sprake van samenwerkingsprojecten van aanbieders voor met name de VG en Psy-doelgroep, zoals Vinci Fair. Deze projecten zijn arbeidsmatig van aard.

Aanbod in praktijk

BGG Verstandelijk Gehandicapten		
Aanbieder	Typering aanbod	Totaal
De Linde	- Inloop: contact en ontmoeting - Recreatieve dagbesteding/ dagopvang - Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief) - Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)	9
Hartekamp Groep	- Inloop: contact en ontmoeting - Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief) - Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)	52
Heliomare	- Recreatieve dagbesteding/ dagopvang - Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief)	4
Landzijde	- Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief) - Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)	1
Rozemarijn-Raphaëlstg	Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief)	2
SIG	- Inloop: contact en ontmoeting - Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief) - Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)	30
Werkdag	Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer	10

	recreatief)	
	• Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)	
Totaal		108

Het cliëntenaandeel betreft 8%. De Hartekamp Groep is hierbij de grootste aanbieder.

Voor verdere informatie aanbieders: zie bijlage 4.

Conclusie

Uit het bovenstaande blijkt net als bij de doelgroep Ouderen dat een deel van de activiteiten meer welzijnsachtig van aard is (inloop en eventueel de recreatieve dagcentra). Het is op basis van de huidige aangeleverde gegevens (van De Linde en de Hartekamp Groep) niet op te maken of hieraan ook cliënten met een Wmo-indicatie deelnemen, dit vraagt nadere afstemming. SIG biedt dergelijke activiteiten al aan met subsidie van de gemeente Haarlem vanuit de basisinfrastructuur (stamtafel). Of het aanbod van de recreatieve dagcentra echt maatwerk betreft of ook via een subsidiesystematiek vanuit basisinfrastructuur kan worden gefinancierd, moet nader worden bekeken.

Hiernaast worden er met name werkprojecten geboden, waarbij bij elke aanbieder onderscheid wordt gemaakt tussen:

- minder belastbare deelname bij wijze van (permanente) daginvulling en
- meer belastbare deelname bij wijze van 'werk' (vrijwillige werkplek/vervangende arbeid), waarbij ontwikkeling en eventueel uitstroom naar (regulier/aangepast) werk buiten de eigen organisatie voor ogen staat.

1.1.3. Lichamelijk/zintuigelijk gehandicapten en chronisch zieken

Algemeen

Deze doelgroep bestaat uit mensen die als gevolg van lichamelijke beperkingen niet kunnen deelnemen aan het arbeidsproces. Hiervoor in de plaats nemen zij deel aan dagbesteding.

Voor de ZG-doelgroep is het aanbod landelijk gecontracteerd, vanwege de geringe aantallen in deze doelgroep.

De doelgroep die vanwege de beperkingen medisch zorg behoeft, valt onder de Zorgverzekeringswet (Zvw) en niet onder de Wmo.

Basisinfrastructuur of maatwerkvoorziening

Voor een deel is het mogelijk dat het aanbod overlap vertoont met laagdrempelige ontmoetingsgelegenheden zoals die in de basisinfrastructuur worden geboden. Voor een ander deel vereist het maatwerk vanwege het benodigde specialisme op het gebied van fysieke en/of zintuiglijke beperkingen (doel: zelfredzaamheid) of juist vanwege de mogelijkheden om te ontwikkelen en/of deel te nemen aan arbeidsmatige dagbesteding (doel: participatie). Hier wordt nader op ingegaan bij het kopje 'aanbod in praktijk'.

Typering aanbieders

Vanwege het minder voorkomen van deze doelgroep, wordt het aanbod vaak aangeboden door specialisten. Dit is met name Heliomare. Heliomare richt zich op revalidatie en herstel op de gebieden Arbeidsintegratie, Dagbesteding, Onderwijs, Revalidatie, Sport en Wonen. Zodat mensen zelfstandig kunnen blijven wonen en kunnen re-integreren. Voor zinvolle dagbesteding heeft Heliomare diverse werkcentra opgezet. Heliomare richt zich bij dagbesteding behoorlijk nadrukkelijk ook erg op activering naar (vrijwilligers)werk.

Aanbod in praktijk

BGG (LG/ZT/Chr)		
Aanbieder	Typering aanbod	Totaal
Heliomare	• Recreatieve dagbesteding/ dagopvang • Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief) • Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)	148
Landzijde	• <i>Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief)</i> • <i>Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)</i>	1
Nieuw Unicum	• Recreatieve dagbesteding/ dagopvang • Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief)	2
SIG	• Inloop: contact en ontmoeting • Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief)	4
Werkdag	• Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief) • Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)	4
Zorgbalans	• Recreatieve dagbesteding/ dagopvang	13
Totaal		172

Het cliëntenaandeel betreft 13%. Heliomare is hierbij de grootste aanbieder.

Voor verdere informatie aanbieders: zie bijlage 4.

Conclusie

Het aanbod bestaat voor het grotere deel (50- 75%) uit recreatieve dagbesteding bij wijze van dagopvang. En daarnaast uit arbeidsmatige dagbesteding (25-50%) waarbij net als bij VG het onderscheid wordt gemaakt in:

- minder belastbare deelname bij wijze van (permanente) daginvulling en
- meer belastbare deelname bij wijze van 'werk' (vrijwillige werkplek /vervangende arbeid), waarbij ontwikkeling en eventueel uitstroom naar (regulier/aangepast) werk buiten de eigen organisatie voor ogen staat.

Hoe dit precies percentueel is verdeeld, is niet af te leiden op basis van de aangeleverde informatie.

1.1.4. Mensen met psychiatrische beperkingenAlgemeen

In de extramurale psychiatrie binnen de AWBZ richtte de begeleiding zich op re-integratie en rehabilitatie. Cliënten hebben doorgaans geen verstandelijke of fysieke beperkingen, waardoor het arbeidsperspectief vaak op de voorgrond staat. In vergelijking met andere doelgroepen (behalve Ouderen), heeft een grotere aandeel van de doelgroep een arbeidsverleden maar is later uitgevallen. Psychiatrische stoornissen doen zich namelijk vaker voor op een later moment in het leven.

Basisinfrastructuur of maatwerkvoorziening

In de GGZ-sector werd in de AWBZ een laagdrempelige inloopvoorziening geboden (zonder indicatieplicht) om meerdere redenen. Voor sommigen was dit het hoogst haalbare, een groep heeft in eerste instantie last van drempelvrees (taboe op GGZ) of te weinig energie. Anderen waren zorgmijndend of hadden van doen met lichte problematiek en hadden om die reden geen indicatie (diagnose was vereist). De 'inloop GGZ' is door Haarlem toegevoegd aan het budget voor de basisinfrastructuur en wordt via subsidiëring bekostigd bij GGZ-aanbieders. Vanaf 2016 meer integraal met het overige aanbod. Er zijn meerdere initiatieven om dit gezamenlijk of in samenwerking met welzijn aan te bieden. Wat verder veel voorkomt in de GGZ-sector, is aanbod dat door cliënten zelf (consumerrun/cliëntgestuurd) wordt georganiseerd, met slechts op de achtergrond beschikbaarheid van een professional. Via (regionale) subsidies voor OGGZ, is er nog meer aanbod voor de (O)GGZ beschikbaar (zie 1.2.5.).

Wat nog waard is om te vermelden is dat er eerder als gevolg van de 'pakketmaatregel OB- psychosociaal' al aanbod naar de gemeenten is overgeheveld voor mensen met psychosociale klachten. Dit aanbod wordt momenteel gefinancierd middels een subsidierelatie. Zie ook de uitleg in de voetnoot in bijlage 7.

Het maatwerkaanbod kenmerkt zich door expertise op het gebied van psychiatrie en welke beperkingen bepaalde ziektebeelden met zich meenemen waardoor het zelfredzaam zijn of participeren in de samenleving wordt belemmerd. Het aanbod richt zich met name op arbeidsmatige ontwikkeltrajecten of vrijwillig/begeleid werk. Daar waar het aanbod meer recreatief is of als dagopvang, wordt het ingezet als steun in de rug of voor het bieden van structuur waardoor de cliënt in staat wordt gesteld zich zo goed als mogelijk zelfstandig te redden in de samenleving.

Typering aanbieders

De extramurale dagbesteding wordt vaak aangeboden door grotere Wlz-gefinancierde instellingen die met name behandeling aanbieden of door aanbieders van beschermd wonen. Bij deze organisaties is het Wmo-contract vaak slechts een klein percentage van het totale volume. Hiernaast zijn er ook kleinere aanbieders die vaak juist de focus hebben op dagbesteding en begeleiding in het kader van (arbeids)rehabilitatie. In Haarlem blijkt met name sprake van (kleinere) gespecialiseerde aanbieders.

Tot slot is er sprake van samenwerkingsprojecten van aanbieders voor met name de VG en Psydoelgroep, zoals Vinci Fair. Deze projecten zijn arbeidsmatig van aard.

Aanbod in praktijk

Aanbieder	BGG GGZ	Totaal
	Typering aanbod	
De Linde	- Inloop: contact en ontmoeting - Recreatieve dagbesteding/ dagopvang - Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief) - Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)	14
Ecosol Leerbedrijven	- Recreatieve dagbesteding/ dagopvang - Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief) - Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)	88
Landzijde	- Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief) - Arbeidsmatige dagbesteding (activerende	19

	vrijwilligerswerkplek)	
Nieuw Unicum	• Recreatieve dagbesteding/ dagopvang • Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief)	1
Parnassia Groep	• Recreatieve dagbesteding/ dagopvang • Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief) • Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)	120
RIBW	• Recreatieve dagbesteding/ dagopvang • Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief) • Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)	51
Roads	• Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek) • Inloop, contact en ontmoeting • Recreatieve en educatieve dagbesteding	244
Rozemarijn-Raphaëlstg	• Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief)	5
SIG	• Inloop: contact en ontmoeting • Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief)	33
SHDH	• <i>Recreatieve dagbesteding/ dagopvang</i>	36
Werkdag	• Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief) • Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)	31
Totaal		642

Het cliëntenaandeel betreft 47%. Roads is hierbij de grootste aanbieder.

Voor verdere informatie aanbieders: zie bijlage 4.

Conclusie

Op enkele recreatieve activiteiten na, is het aanbod voor de doelgroep GGZ, gefinancierd via Wmo-indicaties, vooral arbeidsmatig. Zeker door het toevoegen van de Inloop GGZ aan de basisinfrastructuur, zijn de meer recreatieve en op sociaal contact gerichte activiteiten niet meer gefinancierd als maatwerk.

Het arbeidsmatige is weer opgesplitst in:

- minder belastbare deelname bij wijze van (permanente) daginvulling en
- meer belastbare deelname bij wijze van 'werk' (vrijwillige werkplek /vervangende arbeid), waarbij ontwikkeling en eventueel uitstroom naar (regulier/aangepast) werk buiten de eigen organisatie voor ogen staat.

Met daarbij als aanvulling:

- externe werk(ervarings)plekken.

1.1.5. Maatschappelijke opvang

Algemeen

Er wordt momenteel ook dagbesteding/ groepsactiviteiten ingekocht met Regionaal Kompasgeld voor IJmond, Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer. Inkoop is geclusterd in zes clusters, waarbij in deze inventarisatie alleen is gekeken naar cluster 2a (daar waar het dagopvang met dagbesteding betreft) en cluster 5 (arbeidsmatige) dagbesteding voor cliënten van cluster 2. In deze inventarisatie is alleen gekeken naar het fysieke aanbod in Haarlem en Zandvoort. Dit betreft met name arbeidsmatige aanbod bij de Bijna Gratis Markt, Actief Talent en HVO Querido. (Arbeidsmatige) Dagbesteding is een heel belangrijk instrument in het bevorderen van maatschappelijk herstel. Doelgroep zijn veelal OGGZ-cliënten die in het verleden door het ontbreken van een diagnose en/of zorgmijndend gedrag niet in aanmerking kwamen voor een CIZ-indicatie voor AWBZ-gefinancierd aanbod. Vanuit de regionale⁷ MO-gelden die door centrumgemeente Haarlem worden beheerd, wordt regionaal dagbesteding gefinancierd voor deze groep.

Basisinfrastructuur vs maatwerkvoorziening

Net als bij het gefinancierd aanbod voor mensen met psychosociale klachten (zie 1.2.4.) is in praktijk sprake van een type aanbod (arbeidsmatige dagbesteding) dat zowel wordt geboden als maatwerkvoorziening waarvoor een Wmo-indicatie nodig is, als aanbod dat vrij toegankelijk is zonder indicatie in de basisinfrastructuur (in dit geval dien je dan wel weer te behoren tot een bepaalde doelgroep). Deze worden gefinancierd via de Kompasgeld die voor de OGGZ-doelgroep beschikbaar zijn.

Bij Actief Talent is er sprake van activiteiten die deels door mensen met een Wmo-indicatie worden bezocht en deels door OGGZ-cliënten zonder indicatie. Voor de Bijna Gratis Markt en HVO Querido geldt dat zij geen gecontracteerde aanbieders zijn als Maatwerkvoorziening. Inhoudelijk gezien is het (arbeidsmatige) dagbestedingsaanbod echter vergelijkbaar met dat van maatwerkvoorzieningen. Stem in de Stad ontvangt subsidie vanuit het Regionaal Kompas ten behoeve van een inloop voor thuislozen, vergelijkbaar met de Inloop GGZ die nu via de basisinfrastructuur wordt gefinancierd.

Typering aanbieders

HVO Querido biedt in de dag- en nachtopvang een activiteitenaanbod, bestaande uit laagdrempelige activiteiten, recreatieve activiteiten en arbeidsmatige activiteiten die passen bij een voorbereiding op normale arbeidsomstandigheden. Arbeidsmatige activiteiten zijn zoveel mogelijk ingericht als echt werk met werkkleding, training, certificatie, en dergelijke. In het kader van 'samensturing' wordt aan bezoekers zoveel mogelijk eigen verantwoordelijkheid gegeven in het runnen van een activiteit. Ten behoeve van het herstel van cliënt worden zij gestimuleerd om door te stromen naar externe dagbesteding zodra dit mogelijk is.

Actief Talent biedt (arbeidsmatige) dagbesteding voor cliënten in de maatschappelijke opvang gericht op (verslaafde) deelnemers en voor deelnemers die het gebruik onder controle hebben of al verder in herstel zijn. Er wordt actief samengewerkt met ondernemers in de regio die (betaalde) werkzaamheden bij ActiefTalent onderbrengen. Naast werk worden ook activiteiten aangeboden gericht op creatieve vorming en sport. Er vindt actieve samenwerking plaats met Brijder, MPPG, de Meergroep, IJmond Groen, Dijk & Duin, RIBW, Palier en Agros. Met Brijder en EcoSol richt Actief Talent zich vooral op het begeleiden van cliënten en deelnemers op regulier werk. Er vindt professionele begeleiding plaats om deelnemers 'naar vermogen' te kunnen laten werken. Ieder kwartaal wordt per deelnemer vastgesteld wat de beweging op de participatieladder is geweest en wat de ontwikkeling van de deelnemer is.

De Bijna Gratis Markt richt zich op (trajectmatige) begeleiding voor (O)GGZ-cliënten, bedoeld als arbeidsmatige activering. Voor de OGGZ-cliënten zonder indicatie doen zij dit met behulp van de Kompas-gelden, voor GGZ-cliënten met een indicatie voor dagbesteding doen zij dit in onderaanneming.

⁷ VRK-regio: IJmond, Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer.

Aanbod in praktijk

BGG GGZ		
Aanbieder	Typering aanbod	Totaal
HVO Querido (2a)	• Inloop: contact en ontmoeting • Recreatieve dagbesteding/ dagopvang • Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief) • Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)	40
Parnassia Groep (Actief Talent) (5)	• Recreatieve dagbesteding/ dagopvang • Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief) • Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)	11
Bijna Gratis Markt (5)	• Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)	6
Totaal		57

Conclusie

Op enkele recreatieve activiteiten na, is het aanbod voor de doelgroep GGZ, gefinancierd via Wmo-indicaties, vooral arbeidsmatig. Het aanbod is hierbij vergelijkbaar met dat van de GGZ-organisaties.

1.1.6. Beschermd Wonen: dagbesteding in ZZP'sAlgemeen

Er wordt regionaal dagbesteding/ groepsactiviteiten ingekocht via ZZP's voor beschermd wonen incl. dagbesteding. Vanuit de historie bekeken is dit inhoudelijk hetzelfde aanbod als bij de volledig extramurale dagbesteding. Voordat dagdelen dagbesteding werden gekoppeld aan beschermd wonen en door de zorgkantoren in aparte ZZP's werd ingekocht, behoorde het namelijk gewoon tot de algemene groepsbegeleiding. Als enig verschil kan worden opgemerkt dat de dagbesteding binnen het kader van ZZP's ook in een woonvorm kan worden geboden i.p.v. op een dagbestedingslocatie 'buitenshuis', soms als huiskamerfunctie.

Basisinfrastructuur of maatwerkvoorziening

Bij het beschermd wonen is de Inloop GGZ en de overheveling op grond van OB-psychosociaal (zie 1.2.4.) niet van toepassing. Voor wat betreft het dagbestedingsaanbod binnen ZZP's kan de vergelijking met laagdrempelige ontmoetingsgelegenheden zoals die in de basisinfrastructuur worden geboden ook wel worden gemaakt. Alleen betreft het dan vaak activiteiten in de huiselijke sfeer met medebewoners. Kanteling lijkt hierdoor niet van toepassing, maar er kan aan worden gedacht om dit type dagbesteding niet meer als aparte dagbesteding te beschouwen, maar als een functie binnen het wonen zelf (huiskamer). Voor het deel dat buiten de woonvoorziening wordt deelgenomen aan dit type activiteiten, kan (na een knip tussen dagbesteding en wonen) wel dezelfde lijn worden gevolgd als voor de extramurale dagbesteding: lichtere vormen (inloop en recreatief) eventueel kantelen naar basisinfrastructuur.

Typering aanbieders

Het beschermd wonen wordt met name aangeboden door de RIBW KA/M die dit als core business aanbiedt, met daarnaast Lievegoed, het Leger des Heils en Parnassia/ Brijderstichting. De andere

aanbieders bieden 'sectorvreemd verblijf', dat wil zeggen dat zij geen GGZ-aanbieders zijn. Het betreft vaak een kleine omvang, omdat hun primaire doelgroep een andere is dan de GGZ-doelgroep. Bij beschermd wonen zijn er ook aanbieders die zijn gecontracteerd voor separate dagbesteding, dus dagbesteding binnen het kader van een ZZP, maar exclusief verblijf. Dit betreft Landzijde, Werkdag, Ecosol en Roads. In feite leveren zij hetzelfde aanbod onder de noemer beschermd wonen en onder de noemer Wmo BGG.

Aanbod in praktijk

Het aanbod wordt hieronder apart weergegeven voor de verblijfsaanbieders en de extramurale aanbieders. In de eerste tabel wordt voor de verblijfsaanbieders eerst aangegeven hoe de verdeling is tussen de ZZP's excl. en incl. dagbesteding op basis van onze eigen informatie. De informatie is in etmalen, die zijn door 365 gedeeld om grofweg het aantal cliënten te bepalen. Een minderheid heeft dagbesteding.

Aanbieder	alle ZZP's		ZZP incl. dagbesteding		
	Etmalen	aantal cliënten	Etmalen	% van ZZP's	aantal cliënten
Lievegoed	7800	21	6570	84%	18
RIBW	185521	508	72649	39%	199
RIBW (VPT)	3140	9	730	23%	2
Leger des Heils	7292	20	1889	26%	5
Parnassia/ Brijderstichting	7949	22	121	2%	0
SIG	1095	3	365	33%	1
SIG- sectorvreemd	2190	6	1460	67%	4
Heliomare	7116	19	0	0%	0
Ons Tweede Thuis	3650	10	365	10%	1
Stichting SHDH	2190	6	730	33%	2
Zorgbalans	3680	11	736	100%	11
Philadelphia	0	0	365	100%	1
Raphaelstichting	0	0	730	100%	2
VivA Zorggroep	0	0	1460	100%	4
Amstelring	365	1	0	0%	0
Zorgcentra de Meerlanden	0	0	365	100%	1
Sint Jacob	0	0	2920	100%	8
Totaal	231988	636	91455	39%	260

Veel aanbieders hebben geen informatie aangeleverd, maar gezien de kleine omvang is dat niet verwonderlijk. Verder valt op dat de aantallen niet helemaal overeen komen met onze eigen informatie, maar dat kan wellicht worden verklaard doordat niet alle cliënten 365 dagen bij de aanbieder hebben verbleven. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat er meer cliënten een kortere tijd hebben doorgebracht in de woonvorm.

dagbesteding binnen ZZP's			
Aanbieder	Typering aanbod	locatie	Totaal
Lievegoed			
RIBW	Inloop: contact en ontmoeting		233
	Recreatieve dagbesteding/ dagopvang		
	Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief)		
Leger des Heils			
Parnassia/ Brijderstichting			
SIG			
Heliomare			
Ons Tweede Thuis	werkcentrum Middelpolder (arbeidsmatig)	binnen OTT	1
	dagcentrum Middelpolder (recreatief)		1
Stichting SHDH			
Zorgbalans	Dagbesteding wordt in het woonzorgcentrum georganiseerd. Programma op maat: individueel en in groepsverband (in wzc).	binnen ZB	10
Philadelphia			
Raphaelstichting	Arbeidsmatige dagbesteding; recreatieve dagbesteding; huiselijke dagbesteding in wooncontext		14
VivA Zorggroep			
Zorgcentra de Meerlanden	Recreatief (zorgcentrum)	binnen ZdM	1
Sint Jacob	Inloop huiskamer: contact en ontmoeting	binnen wvz	5
Totaal			265

Voor verdere informatie aanbieders: zie bijlage 4.

Hiernaast zijn er zoals gezegd extramurale aanbieders die dagbesteding bieden aan cliënten met een ZZP. De informatie is in dagdelen, maar het aantal cliënten is hieruit niet herleidbaar.

Separate dagbesteding	
Aanbieder	<i>dagdelen</i>
Landzijde	1998
Werkdag	740
Roads	1599
Ecosol	4704
SIG	1210
Parnassia/ Brijderstichting	1200
Totaal	11451

Aanbieder	separate dagbesteding binnen ZZP's		
	Typering aanbod	locatie	Totaal
Landzijde	Werkproject (als ontwikkeling en activering)	buiten wvz	11
Werkdag			
Roads	Inloop: contact en ontmoeting	buiten wvz	12
	Recreatieve dagbesteding/ dagopvang	buiten wvz	28
	Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)	buiten wvz	27
Ecosol	Inloop: contact en ontmoeting	buiten wvz	8
	Recreatieve dagbesteding/ dagopvang	buiten wvz	27
	Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)	buiten wvz	20
	Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief)	buiten wvz	
Totaal			133

Conclusie

Het aanbod van de verblijfsaanbieders, voor zover dat op de woonvoorziening zelf wordt geboden, vertoont overlap met dat zoals beschreven bij Ouderen, met veel activiteiten aanbod gericht op welbevinden, ontmoeting en contact. De aard van hun activiteiten beschouwende, is de vergelijking met aanbod zoals aangeboden in de basisinfrastructuur wel te maken. Het doel is vaak ontspanning of sociaal contact op zich, zonder dat er altijd sprake is van een individueel ontwikkeldoel op basis van een plan. Het kan wel de start zijn van herstel, een eerste stap richting activering.

Wanneer de dagbesteding los wordt gekoppeld van het verblijf, kan deze vorm van dagbesteding wellicht worden verdisconteerd in het wonen zelf. Voor het aanbod op externe locaties geldt dat het aanbod vergelijkbaar is met dat voor extramurale cliënten. Het varieert van inloop/recreatief naar dagbesteding als opvang en arbeidsmatige dagbesteding. Wanneer de dagbesteding los wordt gekoppeld van het verblijf, kan deze vorm van dagbesteding op zich op dezelfde wijze kunnen worden 'heringericht' als voor de extramurale dagbesteding.

1.1.7. Jeugd

Algemeen

De groepsactiviteiten van de jeugdzorginstellingen zijn meer bedoeld als dagverblijf/-opvang, vervangend of aanvullend ('passend onderwijs') aan school en/of bij wijze van respijtoorziening. Er is nagenoeg geen arbeidsmatige dagbesteding ingekocht. Het is voornamelijk recreatief of hoogintensieve (zorg) begeleiding. Een aantal organisaties biedt wel ook arbeidsmatige groepsactiviteiten voor jongvolwassenen. Er is vaak sprake van een combinatie met onderwijs, waarbij wordt bekeken of instroom (nog) mogelijk is.

(Speciaal) Onderwijs is tot 27 jaar voorliggend aan jeugdhulp en loopt via het Leerplein. De insteek daarna is altijd wat iemand nog wel kan, waarbij werk of arbeidsmatige dagbesteding de voorkeur heeft.

Basisinfrastructuur of maatwerkvoorziening

Buiten het regulier aanbod bij sportverenigingen, scouting, muziekverenigingen, etc. is er voor jeugd geen vergelijkbaar aanbod van dagbesteding aanwezig in de basisinfrastructuur.

Wel worden welzijnsinstellingen in de stad gesubsidieerd voor bijvoorbeeld het jongerenwerk.

Jongerenwerk speelt een belangrijke rol bij het bereiken en ondersteunen van (kwetsbare) groepen

bij participatie in vrije tijd, in onderwijs, op de arbeidsmarkt en in de samenleving. Vanuit het jongerenwerk wordt een breed scala aan groepsgebonden activiteiten aangeboden op het gebied van sport en sociale – en maatschappelijke participatie.

In de inkoop 2015 is de functie begeleiding groep ingekocht als maatwerkvoorziening. Deze functie is veelomvattend. De volgende groepsgebonden activiteiten vallen onder de functie begeleiding groep:

1. Kinderdagcentrum (KDC) of dagcentrum, voor jeugd met een ernstige verstandelijke of meervoudige beperking. Vaak gecombineerd met dagbehandeling.
2. Naschoolse dagbesteding voor kinderen die overdag naar een school voor speciaal onderwijs of een dagcentrum gaan. De naschoolse dagbesteding biedt opvang en begeleiding na schooltijd en in de schoolvakanties.
3. Dagbesteding in de weekenden, bijvoorbeeld bij een zorgboerderij. Vaak is deze vorm van dagbesteding gecombineerd met vormen van kortdurend verblijf. Buiten het vergroten van de maatschappelijke participatie van de jeugdige heeft deze vorm van dagbesteding ook het ontlasten van de naastbetrokkenen (respijtzorg) tot doel
4. Arbeidsmatige dagbesteding waar jongeren met een grote afstand tot de arbeidsmarkt een vak leren en vakmatig kunnen werken. Voor jongeren heeft deze vorm van dagbesteding veelal de functie van werk. De begeleiding is enerzijds gericht op het creëren van veiligheid en structuur en anderzijds op het vergroten van het arbeidspotentieel.

Typering aanbieders

In Haarlem zijn er 6 aanbieders die dagbesteding aan jeugdigen aanbieden, in het kader van de jeugdwet. De grootste aanbieders zijn Hartenkamp groep, Carehouse en ons Tweede thuis. Ten opzichte van het beschikbare aanbod in de Wmo is het aanbod en het beschikbare volume beperkt. Onderliggende oorzaken zijn tweeledig:

- Kinderen van 5 tot 16 jaar zijn leerplichtig en gaan derhalve naar school. Enkel bij een ernstige ziekte of beperking kunnen kinderen vrijstelling van de leerplicht krijgen. Een groot deel van deze kinderen is levenslang en levensbreed aangewezen op zorg en vallen derhalve onder de Wet Langdurige zorg (WLZ). Dagbesteding voor deze doelgroep wordt dan ook op grond van de WLZ bekostigd.
- Dagbesteding bij de traditionele partners in de stad is veelal enkel toegespitst op volwassenen. Als gevolg van een gescheiden financieringssysteem is er dan ook sprake van weinig coherentie.

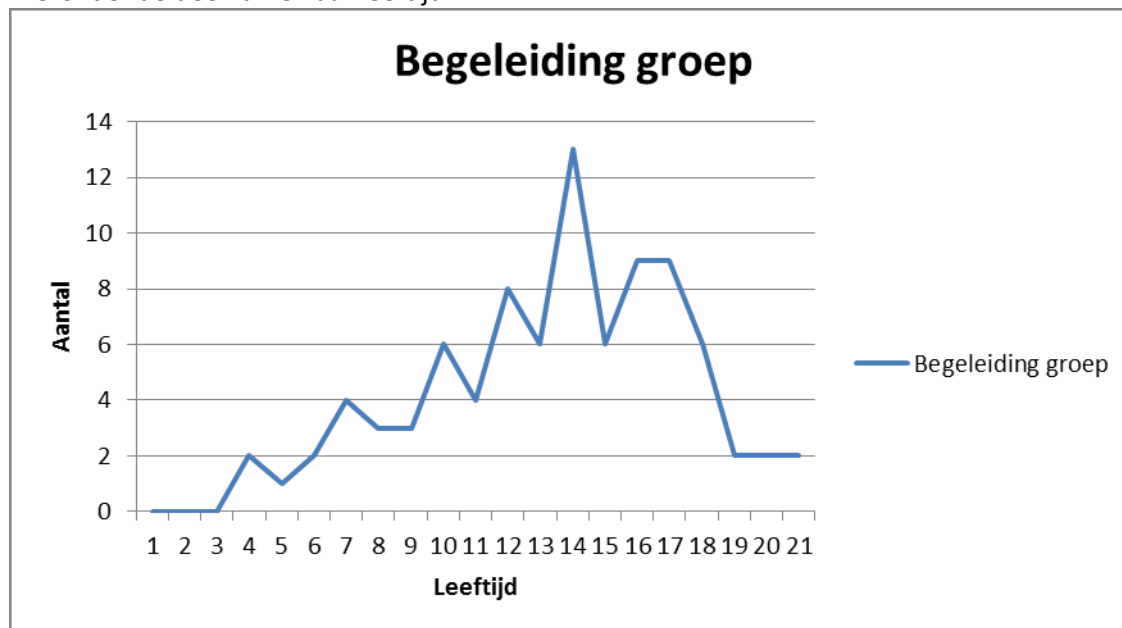
Aanbod in praktijk

Aanbieder	BGG Jeugd	Totaal
	Typering aanbod	
Boshoeve	• Dagopvang/ -dagverblijf (kinderopvang) • Respijtvoorziening	1
Landzijde	• Werkproject (als dagopvang en als arbeidsmatige dagbesteding)	2
Hartekampgroep	• Respijtvoorziening	43
Kabouterhuis		2
Leveo Care		23
Zorgspecialist		5
Ons Tweede Thuis		8
Raphaëlstichting	• werkprojecten (als dagopvang)	3
Sig	• Respijtvoorziening	1
Totaal		88

De toegang tot specialistische jeugdhulp vanuit de Jeugdwet ligt bij het CJG, bij medisch specialisten of de rechterlijke macht.

Wat goed is om te melden dat deze gegevens o.a. zijn gebaseerd op cliënten met een overgangsrecht. Geconstateerd wordt dat de cliënten die nieuw instromen veelal geen aanspraak kunnen maken op een indicatie op grond van de WLZ omdat er nog enige ontwikkelmogelijkheden zijn. Hierdoor valt onvoldoende vast te stellen of een kind levenslang en levensbreed is aangewezen op ondersteuning. Voor 2016 wordt dan ook bij al onze voormalige AWBZ-partners een overschrijding van het budgetplafond, die onder andere is toe te schrijven naar de begeleiding groep (en de behandeling groep).

Hieronder de deelname naar leeftijd:

Conclusie:

De 'begeleiding groep' binnen de jeugdhulp is meer bedoeld als dagverblijf/-opvang, vervangend aan school en/of bij wijze van respijtovereenkomst.

De doelgroep Jeugd lijkt voor nu alleen relevant in de transitie dagbesteding voor de groep jongeren die deelnemen aan arbeidsmatige dagbesteding. Het is aan te bevelen te onderzoeken in welke mate het bestaand dagbestedingsaanbod toegankelijker gemaakt kan worden voor jeugdigen uit de gemeente Haarlem. Met name het openstellen van het aanbod voor arbeidsmatige dagbesteding draagt ertoe bij dat jongeren met psychische en/of licht verstandelijke beperkingen in een beschermde omgeving kunnen werken aan het vergroten van hun arbeidspotentieel. Hierbij kan de link worden gelegd met de Participatiewet en het Leer- en Werkplein van de gemeente. Nieuwe instroom in de Wajong betreft alleen jongeren die duurzaam en volledig arbeidsongeschikt zijn. Jongeren die een deel arbeidsgeschikt zijn, zijn aangewezen op een bijstandsuitkering van de gemeente. Zij komen mogelijk in aanmerking voor een garantiebaan of een indicatie beschut werk. Zo nee, dan is arbeidsmatige dagbesteding via de Wmo mogelijk.

1.1.8. Vervoer

Momenteel is een vervoersindicatie gekoppeld aan een indicatie van groepsbegeleiding. Wanneer een deel van het aanbod wordt overgeheveld naar de basisinfrastructuur, moet worden bekeken hoe zich dit verhoudt t.o.v. het afgeven van indicaties voor vervoer bij dagbesteding. Overigens wordt het dagbestedingsvervoer in 2017 of later mogelijk ondergebracht bij de regiecentrale voor vervoer (vooralsnog startend met het recreatief Wmo-vervoer).

Vervoersindicaties 2015		
Psy	10	€ 11.740,47
VG	41	€ 87.273,05
LG	123	€ 334.069,87
Ouderen	250	€ 750.106,27
Totaal	424	€ 1.183.189,66

2. Inventarisatie huidig aanbod individuele begeleiding

Daar waar dagbesteding een vorm van groepsgerichte begeleiding is, is 'begeleiding' een vorm van individuele begeleiding. Hierbij wordt iemand met bepaalde problematiek of beperkingen met deze wijze van ondersteuning ondersteund in (de ontwikkeling van) diens zelfstandigheid en participatie. Net als bij de groepsbegeleiding/ dagbesteding, is dit een vorm van begeleiding op individuele indicatie vanuit de Wmo (voorheen AWBZ).

Individuele begeleiding wordt voor diverse doelen ingezet. Als het ingezet wordt op ontwikkeling van zelfstandigheid en zelfs integratie in de samenleving (in de vorm van (job)coaching/training in ontwikkeltrajecten, wordt het vaak ook gecombineerd met dagbesteding. Dit omdat dan vaak sprake is van gecombineerde functies in een traject.

Net als bij de dagbesteding, is bij individuele begeleiding overlap te ontdekken met bepaalde dienstverlening die de gemeente ook al financiert in de basisinfrastructuur als een breed toegankelijke dienst. Dit wordt nader verkend in deze inventarisatie. Op basis van een inventarisatie onder aanbieders van maatwerkvoorzieningen, wordt uiteengezet welke typen worden aangeboden via de Wmo. Daarnaast wordt uiteengezet welke diensten beschikbaar zijn via basisinfrastructuur. Hierdoor worden overlap, parallellen en ook ongelijkheid in b.v. criteria en voorwaarden meer duidelijk.

2.1. Aanbod in cijfers

Voor de periode 2015-2017 is bij de onderstaande aanbieders BGI (begeleiding individueel) ingekocht voor de regio IJmond en Zuid-Kennemerland. De aantallen cliënten die daadwerkelijk begeleiding hebben ontvangen, zijn afkomstig uit de declaratiegegevens/-systemen (bijvoorbeeld GWS in Haarlem/Zandvoort). Als peildatum van de gegevensverzameling geldt 1-10-2015. NB: Voor definitieve aantallen kunnen de gegevens van heel 2015 worden gebruikt wanneer voorhanden.

Aanbieder	BGI				Totaal
	B (PSY)	C (VG)	D (LG/ZT/Chr)	E (ouderen)	
Contactzorg	2		2	1	5
De Linde	48	87			135
De Waerden		49			49
De Zorgspecialist	1	5	3	5	14
Ecosol Leerbedrijven	7				7
Hartekamp Groep		107			107
Heliomare			54	1	55
Landzijde					0
Nieuw Unicum			4		4
Parnassia Groep	58				58
RIBW	367				367
Roads	71				71
Rozemarijn-Raphaëlstg	7	0	0		7
Sein		0	0		0
SIG	52	185	4		241
Stichting SHDH	1		18	30	49
Viva Zorggroep	21	0	5	42	68
Werkdag	0	0	0		0
Zorgbalans	32		17	30	79

OdiBaan	12		1		13
TDC	4	2	0	0	6
Philadelphia		81			81
TSN				4	4
Royal Care en Thuiszorg				3	3
FlexiCura	2	2	3	2	9
Voorzet	35				35
Thuiszorg Inholland		0	1		1
Totaal	720	518	112	118	1468
	49%	35%	8%	8%	

Op basis van GWS 1-10-2015+rapportagecijfers 3^e kwartaal (aangepaste cijfers voor hele regio)

Grijze arcering= niet ingekocht Grijze arcering= niet ingekocht

Wat als eerste opvalt, is dat er een aantal aanbieders is waarbij de gecontracteerde begeleiding amper (<10) werkelijk wordt geleverd. Een verklaring hiervoor kan zijn dat het aanbieders zijn met meerdere typen dienstverlening, die in het verleden ook een (klein) aantal mensen begeleidden op basis van een indicatie BGI. Zij hebben zich wellicht voor de zekerheid hiervoor laten contracteren om de mogelijkheid te hebben te declareren mocht het zich voordoen. Het is ook mogelijk dat er meer cliënten onder de Wlz zijn komen te vallen dan door de aanbieder ingeschat.

Er zijn een paar grotere (±100 cliënten) aanbieders, te weten de Linde, Hartekampgroep, Roads, RIBW en SIG. Deze aanbieders richten zich met name op mensen met psychiatrische beperkingen en/of verstandelijke beperkingen.

De doelgroepen Ouderen en LG/ZT/Chr blijken in deze gecontracteerde begeleidingsfunctie ondervertegenwoordigd. Het gaat om ieder 8%. De doelgroep psychiatrie is juist oververtegenwoordigd met zo'n 49%. VG betreft zo'n 35%.

2.2. Typering van het aanbod

Het ingekochte aanbod heeft de noemer Begeleiding Individueel (BGI). Wat feitelijk allemaal onder deze noemer wordt aangeboden aan cliënten, is niet in de contracten inzichtelijk. Er is daarom een globale inventarisatie gehouden onder de aanbieders op basis van vrijwilligheid. Wanneer de zorgaanbieder hierop geen reactie heeft gegeven, is de informatie afkomstig uit het Zorgboek en/of hun website.

Voor een typering van het aanbod, lijkt het vooralsnog wenselijk om de indeling naar doelgroep aan te houden. Gezien de lange historie van doelgroepenspecifieke zorginkoop in de AWBZ, zijn er ook sectorale verschillen ontstaan die nu nog relevant zijn.

Individuele begeleiding wordt doorgaans geboden bij het ondersteunen en oefenen bij/ overnemen van handelingen, zodat iemand zo zelfstandig mogelijk kan blijven wonen (zoals boodschappen, koken, opruimen, administratie, schuldhulpverlening,...). Dit is met name in de vorm van woonbegeleiding, maar kan ook op andere gebieden liggen.

- 1) Het bieden van activiteiten gericht op bevordering, behoud of compensatie van de zelfredzaamheid en die strekken tot voorkoming van opname in een instelling of verwaarlozing.
- 2) Ondersteunen bij beperkingen op het vlak van zelfregie over het dagelijks leven, waaronder begeleiding bij tekortschietende vaardigheden in zelfregelend vermogen.
- 3) Begeleiden bij het toepassen en inslijpen van aangeleerde vaardigheden en gedrag in het dagelijks leven door herhaling en methodische interventie.⁸

Of intensiever (met toeslag):

⁸ BELEIDSREGEL CA-300-584 Prestatiebeschrijvingen en tarieven extramurale zorg 2014: H300 (NZa)

- 1) begeleiden in verband met tekortschietende vaardigheden in het zelfregelend vermogen (dagelijkse bezigheden regelen, besluiten nemen, plannen en uitvoeren van taken, beheerszaken regelen, communicatie, sociale relaties, organisatie van de huishouding, persoonlijke zorg);
- 2) begeleiden bij de mogelijke integratie in de samenleving, met extra aandacht voor ontwikkeltrajecten op het vlak van wonen, werken, sociaal netwerk (doelgericht toepassen van methoden van casemanagement).⁹

Dit kan dus ook gericht zijn op ontwikkeling van zelfstandigheid en zelfs integratie in de samenleving (in de vorm van (job)coaching/training in ontwikkeltrajecten). Anderzijds betreft deze intensievere begeleiding ook het overnemen van taken waarin iemand niet en nooit zelfstandig kan zijn (ondersteunen bij ADL). In Haarlem wordt ook voor de functie Persoonlijke Verzorging beschikt met een indicatie voor Individuele Begeleiding.

In de Uitvoeringsregels maatwerkvoorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning is bij elke gemeente de functie Individuele begeleiding omschreven. Voor de gemeenten Haarlem en Zandvoort 2016 is dit bijvoorbeeld als volgt:

Individuele Begeleiding

Individuele Begeleiding kent vele vormen, onder andere:

- toezicht of aansturing bij activiteiten (zowel thuis als buitenshuis) op het gebied van praktische vaardigheden;
- ondersteuning bij het aanbrengen van structuur c.q. het voeren van regie;
- oefenen van in behandeling aangeleerde vaardigheden of gedrag ;
- ondersteuning bij het organiseren van het dagelijks leven (huishouden, agenda, geldzaken, regelzaken etc.) (veelal benoemd als “thuisbegeleiding”).

Er zijn situaties waarin Begeleiding individueel dicht bij huishoudelijke ondersteuning. Er zal dan ook gezocht worden naar combinaties van de maatwerkvoorzieningen HO en begeleiding om de hulp zo efficiënt mogelijk in te zetten.

Begeleiding individueel zou in sommige situaties ook in een groep kunnen worden gegeven bijvoorbeeld bij activiteiten als thuisadministratie of geldbeheer. De begeleider kan dan een paar burgers in het buurthuis ontvangen in plaats van iedere burger apart thuis te bezoeken.

2.2.1. Ouderen

Algemeen

Zoals genoemd, betreft het een relatief kleine groep Ouderen die gebruik maakt van Begeleiding individueel. Mogelijk betreft het vooral de functie Persoonlijke verzorging, die wordt beschikt als Begeleiding Individueel. Hierbij houdt persoonlijke verzorging verband met de zelfredzaamheid met betrekking tot het uitvoeren van algemeen dagelijkse levensverrichtingen en het voeren van een gestructureerd huishouden. Hiermee is persoonlijke verzorging een onderdeel van begeleiding. Er komt dan geen lichamelijke hulp aan te pas, maar kan gaan om in en uit bed komen, aan- en uitkleden, bewegen, lopen, gaan zitten en weer opstaan, lichamelijke hygiëne, toiletbezoek, eten/drinken en medicijnen innemen. Wanneer de behoefte meer op het medische vlak ligt (verband heeft met somatische of psychogeriatrische aandoeningen, of lichamelijke beperkingen) betreft het Persoonlijke Verzorging via de Zorgverzekeringswet.

De indruk bestaat dat de behoefte van zelfstandig wonende ouderen voor individuele ondersteuning hiernaast met name huishoudelijk hulp betreft (F2: begeleiding individueel bij huishoudelijke

⁹ BELEIDSREGEL CA-300-584 Prestatiebeschrijvingen en tarieven extramurale zorg 2014: H153 (NZa)

ondersteuning). Hierbij wordt iemand ook ondersteund een gestructureerd huishouden te voeren en zelfstandig thuis te kunnen blijven wonen.

De Begeleiding individueel (perceel E) via de Wmo richt zich bij de Ouderen volgens beschrijvingen in het zorgboek samenvattend met name op 'coachende gesprekken t.b.v. zelfredzaamheid, structureren bezigheden'. Bij deze doelgroep is weinig zicht op verbetering, maar nemen de beperkingen juist toe. De ondersteuning richt zich dan ook met name aan het ervoor zorgen dat iemand zo lang mogelijk thuis kan blijven wonen, met aandacht voor de aanwezige mantelzorger.

Basisinfrastructuur of maatwerkvoorziening

Het vermoeden is dat deze functie voor deze doelgroep niet heel erg onderscheidend is van de begeleiding die wordt geboden als begeleiding individueel bij huishoudelijke ondersteuning. Wellicht was dit onderscheid onder de AWBZ niet altijd goed te maken en is er sprake van een grijs gebied. De inschatting is dat deze ouderen alleen ook een beschikking hebben voor Huishoudelijke ondersteuning. Zoals het nu is ingericht, is dit type begeleiding niet voorhanden in de basisinfrastructuur, maar wordt het als maatwerk via de Wmo geboden.

Typering aanbieders

De typering van de aanbieders voor de doelgroep Ouderen is in tweeën te verdelen. Enerzijds zijn er aanbieders die naast Begeleiding Individueel verder alleen Huishoudelijke ondersteuning (F1) en Begeleiding individueel bij Huishoudelijke ondersteuning (F2) gecontracteerd hebben gekregen. Dit betreft TSN, Royal Care en Thuiszorg, Flexicura en Thuiszorg InHolland. In praktijk zijn dit feitelijk thuiszorgaanbieders. Anderzijds zijn er aanbieders die naast Begeleiding Groep en Begeleiding Individueel óók Huishoudelijke ondersteuning aanbieden. Dit betreft de Zorgspecialist, Stichting SHDH en Zorgbalans. Uitzondering is Contactzorg, maar zij richten zich niet specifiek op de doelgroep Ouderen. Deze laatste vier zijn ook gecontracteerd voor kortdurend verblijf (A). Dit duidt er op dat het alle vier organisaties zijn die een breed totaalpakket aanbieden op alle mogelijke vlakken van ondersteuning.

Aanbod in praktijk

Aanbieder	BGI Ouderen	Totaal
	Typering aanbod	
Contactzorg	• Woonbegeleiding • Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid/ activering	1
De Zorgspecialist	• Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid, structureren bezigheden	5
Heliomare	• Ambulante begeleiding (stabilisatie, activering, toeleiding basisinfrastructuur)	1
Stichting SHDH	• Woonbegeleiding • Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid/ activering	30
Viva Zorggroep	• Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid, structureren bezigheden • Woonbegeleiding • Praktische ondersteuning bij huishouden	42
Zorgbalans	• Woonbegeleiding • Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid, structureren bezigheden	30
TSN	• Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid,	4

	structureren bezigheden	
Royal Care en Thuiszorg	• Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid, structureren bezigheden	3
Flexicura	• Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid, structureren bezigheden	2
Totaal		118

Het cliëntenaandeel betreft 8% van het totaal. Viva Zorggroep is hierbij de grootste aanbieder op basis van de beschikbare aantallen.

Voor verdere typering aanbieders: zie bijlage 5.

Conclusie

Het aanbod betreft met name ondersteuning van ouderen (met dementie) en de mantelzorger in het structureren van het huishouden en omgaan met beperkingen ten behoeve van het zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen. Qua dienstverlening is het vaak gecombineerd met huishoudelijke hulp. Het onderscheid met de dienst 'Individuele begeleiding bij Huishoudelijke ondersteuning' is niet direct scherp te maken. Hier zou nader op ingezoomd kunnen worden. Mogelijk betreft de invulling van de beschikking voor Begeleiding Individueel met name die van Persoonlijke Verzorging. Dit verklaart waarom veel thuiszorgaanbieders dit aanbieden aan Ouderen.

2.2.2. Verstandelijk gehandicapten

Algemeen

De op een na grootste doelgroep van Begeleiding individueel betreft Verstandelijk gehandicapten. Deze doelgroep heeft indien men zelfstandig woont (mogelijk in kleinere woongroepen) naar verwachting in meer of mindere mate het gehele volwassen leven een bepaalde mate van ondersteuning nodig. Dit is op het gebied van woonbegeleiding, maar kan ook op het gebied van activerings- en ontwikkeltrajecten liggen met betrekking tot andere leefgebieden zoals arbeid en sociaal netwerk. Deze doelgroep maakt namelijk voor een groot deel gebruik van arbeidsmatige dagbesteding en waar mogelijk wordt zelfs gewerkt aan uitstroom naar een (aangepaste) baan. Hierbij wordt een vorm van jobcoaching ingezet, in combinatie met de Begeleiding groep.

Basisinfrastructuur of maatwerkvoorziening

De benodigde inzet die wordt geboden is variabel qua uren en intensiteit. De begeleiding in de thuissituatie varieert dus van lichter tot zwaarder. Wat door alle aanbieders wordt aangegeven is dat de benodigde inzet erg fluctueert. Waar het op het ene moment meer het vinger aan de pols houden is bij zelfstandig wonen, is op een ander moment meer intensieve professionele inzet nodig. Mogelijk kan meer ondersteuning verschuiving naar sociale wijkteams t.b.v. het vinger aan de pols-ondersteuning, indien maar snel kan worden opgeschaald naar intensievere professionele begeleiding.

Voor de ontwikkelgerichte inzet op het gebied van arbeid is de benodigde inzet stabiel met minder fluctuaties in de mate van intensiteit (wanneer het een permanente beschermde werkplek betreft). Dit kan echter juist ook over een kortere (traject) periode intensiever zijn (wanneer het gericht is op plaatsing extern). De manier van 'indiceren' waarbij er meer dagdelen worden beschikt wanneer iemand meer beperkingen heeft, past hier niet geheel bij.

Tot slot wordt door enkele aanbieders een vorm van gezinsbegeleiding geboden die gelijkenissen vertoont met 'methodische thuisbegeleiding' of maatschappelijk werk in de basisinfrastructuur.

Typering aanbieders

De meeste aanbieders richten zich op het bieden van zowel groeps- en individuele begeleiding (zie ook hoofdstuk 2). Vaak bieden ze hiernaast ook Kortdurend verblijf (en woonvormen via de Wlz). Dit zijn aanbieders die eigenlijk een totaalconcept aanbieden voor de doelgroep Verstandelijk gehandicapten op het gebied van meerdere levensgebieden daar waar regulier werken en wonen geen optie is.

Er zijn twee aanbieders (TDC en Philadelphia) die alleen Begeleiding individueel bieden, in de vorm van ambulante ondersteuning in de thuissituatie. NB: Philadelphia biedt dit ook aan in kleine groepjes buitenshuis.

De zorgspecialist en FlexiCura richten zich met name op thuiszorg/ huishoudelijke ondersteuning en combineren dat met Begeleiding individueel voor praktische ondersteuning bij het zelfstandig wonen.

Aanbod in praktijk

BGI Verstandelijk gehandicapten		
Aanbieder	Typering aanbod	Totaal
De Linde*	• Woonbegeleiding • Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid, structureren bezigheden	87
De Waerden	• Woonbegeleiding op meerdere leefgebieden (duidelijke daginvulling en structuur) • Werkbegeleiding	49
Philadelphia	• Woonbegeleiding op meerdere leefgebieden (duidelijke daginvulling en structuur) • Gezinsbegeleiding • Werkbegeleiding	81
Hartekamp Groep	• Jobcoaching activering uitstroom naar vrijwilligerswerk of onbetaald werk • Woonbegeleiding • Activering, gezinsondersteuning, ondersteunen bij uitbreiden netwerk	107
SIG	• Systeemgerichte begeleiding/ gezinsbegeleiding • Woonbegeleiding	185
TDC	• Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid, structureren bezigheden	2
De Zorgspecialist	• Woonbegeleiding	5
FlexiCura	• Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid	2
Totaal		518

*= doelgroepen zijn niet apart aangeleverd, fictieve verdeling gemaakt

Het cliëntenaandeel betreft 35% van het totaal. SIG is hierbij de grootste aanbieder.

Voor verdere typering aanbieders: zie bijlage 5.

Conclusie

Het aanbod betreft deels woonbegeleiding, deels ontwikkelgerichte begeleiding/ jobcoaching (gecombineerd met arbeidsmatige dagbesteding) en deels ondersteuning en activering op het gebied van zelfredzaamheid op andere gebieden dan werk of gezinsbegeleiding. Doorgaans wordt een herstelgerichte methodiek gehanteerd.

2.2.3. Lichamelijk/zintuigelijk gehandicapten en chronisch zieken

Algemeen

Deze doelgroep is de een na kleinste in omvang en net als bij de doelgroep Ouderen, is de indruk dat de Begeleiding individueel met name wordt ingevuld als praktische ondersteuning in de thuissituatie (overlap met perceel F2: begeleiding individueel bij huishoudelijke ondersteuning). Als gevolg van de beperkingen zijn deze mensen hier vaak niet zelf toe in staat.

Mogelijk betreft het voor een deel ook de functie Persoonlijke verzorging, die wordt beschikt als Begeleiding Individueel. Hierbij houdt persoonlijke verzorging verband met de zelfredzaamheid met betrekking tot het uitvoeren van algemeen dagelijkse levensverrichtingen en het voeren van een gestructureerd huishouden. (zie verder 3.2.1.)

Voor een ander deel is er ook sprake van herstel- of ontwikkelgerichte begeleiding, waarbij men (zeker na een ongeval) ondersteuning krijgt om thuis of met betrekking tot werk of dagbesteding verder te ontwikkelen.

Basisinfrastructuur of maatwerkvoorziening

Net als bij Ouderen (met aanbieders die ook de doelgroep LG/ZG/Chr bedienen) is het vermoeden is dat deze functie voor deze doelgroep niet heel erg onderscheidend is van de begeleiding die wordt geboden als begeleiding individueel bij huishoudelijke ondersteuning. Zoals het nu is ingericht, is dit type begeleiding niet voorhanden in de basisinfrastructuur, maar wordt het als maatwerk via de Wmo geboden.

Voor een ander deel is er sprake van ontwikkelgerichte herstelbegeleiding, waarvan de lichtere vorm van ondersteuning (vinger aan de pols houden) wellicht kan opschuiven naar het sociale wijkteam.

Typering aanbieders

De typering van de aanbieders voor de doelgroep Ouderen is in tweeën te verdelen. Enerzijds zijn er aanbieders die naast Begeleiding Individueel verder alleen Huishoudelijke ondersteuning (F1) en Begeleiding individueel bij Huishoudelijke ondersteuning (F2) gecontracteerd hebben gekregen. Dit betreft Flexicura en Thuiszorg InHolland. In praktijk zijn dit feitelijk thuiszorgaanbieders. Anderzijds zijn er aanbieders die naast Begeleiding Groep en Begeleiding Individueel óók Huishoudelijke ondersteuning aanbieden. Dit betreft de Zorgspecialist, Stichting SHDH, Viva! Zorggroep en Zorgbalans. Uitzondering is Contactzorg. Deze laatste vier zijn ook gecontracteerd voor kortdurend verblijf (A). Dit duidt er op dat het alle vier organisaties zijn die een breed totaalpakket aanbieden op alle mogelijke vlakken van ondersteuning.

Resteren nog SIG, Heliomare en Nieuw Unicum die zich allen richten op het bieden van zowel groeps- en individuele begeleiding (zie ook hoofdstuk 2). SIG en Heliomare bieden hiernaast ook Kortdurend verblijf (en woonvormen via de Wlz). Dit zijn aanbieders die eigenlijk een totaalconcept aanbieden voor deze doelgroep op het gebied van meerdere levensgebieden daar waar regulier werken en wonen geen optie is.

Aanbod in praktijk

Aanbieder ¹⁰	BGI (LG/ZT/Chr)	Totaal
	Typering aanbod	
Contactzorg	• Woonbegeleiding • Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid/	2

¹⁰ Hier ontbreken de landelijke ZG-aanbieders die zijn gecontracteerd en –minimaal – worden ingezet voor de ZG-groep.

	activering	
De Zorgspecialist	• Woonbegeleiding	3
Heliomare	• Ambulante begeleiding (stabilisatie, activering, toeleiding basisinfrastructuur)	54
Nieuw Unicum	• Bij activiteiten i.v.m. gedragsproblematiek • Woonbegeleiding	4
SIG	• Systeemgerichte begeleiding/ gezinsbegeleiding • Woonbegeleiding	4
Stichting SHDH	• Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid/ activering	18
Viva Zorggroep	• Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid, structureren bezigheden • Woonbegeleiding • Praktische ondersteuning bij huishouden	5
Zorgbalans	• Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid, structureren bezigheden	17
OdiBaan	• Lifecoaching naar herstel/participatie	12
Thuiszorg InHolland	• Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid, structureren bezigheden	1
FlexiCura	• Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid	3
Totaal		103

Het cliëntenaandeel betreft 7% van het totaal. Heliomare is hierbij de grootste aanbieder.

Voor verdere typering aanbieders: zie bijlage 5.

Conclusie

Ook voor deze cliëntengroep betreft de begeleiding deels ondersteuning in praktische zin bij het zelfstandig wonen, woonbegeleiding, daarnaast activering op diverse leefgebieden t.b.v. stimuleren participatie en ondersteuning bij zelfstandigheid.

2.2.4. Mensen met psychiatrische beperkingen

Algemeen

De grootste doelgroep van Begeleiding individueel betreft doelgroep mensen met psychiatrische problematiek. Wat opvalt is dat het overgrote deel van de begeleiding zich richt op woonbegeleiding (door het RIBW). Wat dat betreft sluit dit aan bij de functie Beschermd Wonen, waarbij na uitstroom wellicht in meer of mindere mate het verdere leven een bepaalde mate van ondersteuning nodig blijft.

Hiernaast is er sprake van activerings- en ontwikkeltrajecten met betrekking tot andere leefgebieden zoals arbeid en sociaal netwerk. Deze doelgroep heeft in principe geen fysieke of verstandelijke beperkingen die het werken onmogelijk maken, maar kan slechts met (permanente) aanpassingen deelnemen aan de maatschappij. De ondersteuning is doorgaans herstelgericht, omdat er (bijna altijd) ontwikkeling mogelijk is.

Deze doelgroep maakt net als de doelgroep VG voor een groot deel gebruik van arbeidsmatige dagbesteding en waar mogelijk wordt zelfs gewerkt aan uitstroom naar een (aangepaste) baan. Hierbij wordt een vorm van jobcoaching ingezet, in combinatie met de Begeleiding groep.

Basisinfrastructuur of maatwerkvoorziening

Voor een deel wordt een lichtere vorm van begeleiding in de thuissituatie geboden, omdat de benodigde inzet van woonbegeleiding variabel is qua intensiteit. Wat door alle aanbieders (net als bij VG) wordt aangegeven is dat de benodigde inzet erg fluctueert. Waar het op het ene moment meer het vinger aan de pols houden is bij zelfstandig wonen, is op een ander moment meer intensieve professionele inzet nodig. Mogelijk kan meer ondersteuning verschuiven naar sociale wijkteams t.b.v. het vinger aan de pols-ondersteuning, indien maar snel kan worden opgeschaald naar intensievere professionele begeleiding. Dit betreft dan met name begeleiding bij wijze van nazorg of juist als preventie voor verergering van een op dat moment stabiele en relatief zelfstandige situatie. Voor de ontwikkelgerichte inzet op het gebied van arbeid is dit stabiel (wanneer het een permanente beschermde werkplek betreft), maar kan juist ook over een kortere (traject) periode intensiever zijn (wanneer het gericht is op plaatsing extern). De manier van 'indiceren' waarbij er meer dagdelen worden beschikt wanneer iemand meer beperkingen heeft, past hier niet geheel bij.

Typering aanbieders

De voornaamste aanbieders richten zich op het bieden van zowel groeps- en individuele begeleiding (zie ook hoofdstuk 2). Het betreft de Linde, Ecosol, Parnassia Groep, RIBW, Roads, Rozemarijn-Raphaëlsg, SIG. Zij focussen zich op ambulante herstelondersteunende trajecten en het bieden van vervangende werk- en woonvormen, omdat regulier (nog) niet mogelijk is. Ongeveer de helft hiervan biedt hiernaast ook Kortdurend verblijf (en deels woonvormen via de Wlz of BW). Dit zijn aanbieders die eigenlijk een totaalconcept aanbieden voor de doelgroep GGZ op het gebied van meerdere levensgebieden daar waar regulier werken en wonen geen optie is.

Er zijn drie aanbieders (TDC, Odibaan en Voorzet) die alleen Begeleiding individueel bieden, in de vorm van ambulante herstelgerichte ondersteuning.

De andere aanbieders richten zich met name op thuiszorg/ huishoudelijke ondersteuning en combineren dat met Begeleiding individueel voor praktische ondersteuning bij het zelfstandig wonen. De GGZ-doelgroep is niet hun enige of voornaamste doelgroep.

Aanbod in praktijk

Aanbieder	BGI GGZ	Totaal
	Typering aanbod	
Contactzorg	- Woonbegeleiding - Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid/ activering	2
De Zorgspecialist	Woonbegeleiding	1
De Linde*	Woonbegeleiding	48
Ecosol Leerbedrijven	Trajectbegeleiding naar participatie en herstel	7
Parnassia Groep	- Arbeidstoeleiding/ jobcoaching - Ondersteuning bij onaangepast gedrag	58
RIBW	- Arbeidstoeleiding/ jobcoaching - Woonbegeleiding op diverse levensgebieden	367
Roads	Trajectcoaching op diverse levensgebieden	71
Rozemarijn-Raphaëlsg	Woonbegeleiding op meerdere leefgebieden	7
SIG	- Systeemgerichte begeleiding/ gezinsbegeleiding - Woonbegeleiding	52
Stichting SHDH	Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid/ activering	1
Viva Zorggroep	- Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid, structureren bezigheden - Woonbegeleiding	21

	• Praktische ondersteuning bij huishouden	
Zorgbalans	• Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid, structureren bezigheden	32
OdiBaan	• Lifecoaching naar herstel/participatie	12
TDC	• Activerende participatietrajecten	4
FlexiCura	• Coachende gesprekken tbv zelfredzaamheid	2
Voorzet	• Jobcoaching (naar (on)betaald werk) • Participatiecoaching • Woonbegeleiding • Begeleiding diverse levensgebieden	35
Totaal		720

*= doelgroepen zijn niet apart aangeleverd, fictieve verdeling gemaakt

Het cliëntenaandeel betreft 49% van het totaal. De RIBW is hierbij de grootste aanbieder. Op het totaal zijn zij ook de grootste aanbieder en betreft hun aandeel 25%.

NB: Werkdag begeleidt momenteel geen cliënten individueel met een BGI, maar kan dit wel bieden in de vorm van Toeleiden naar werk betaald, Begeleiding bij betaald werk, Begeleiding bij werkervaringsplaatsen.

Voor verdere typering aanbieders: zie bijlage 5.

Conclusie

Het aanbod betreft ook bij deze doelgroep deels woonbegeleiding, deels ontwikkelgerichte begeleiding/ jobcoaching (gecombineerd met arbeidsmatige dagbesteding) en deels ondersteuning en activering op het gebied van zelfredzaamheid op andere levensgebieden. Doorgaans wordt een herstelgerichte methodiek gehanteerd.

2.3. Categorieën van begeleiding

Het aanbod lijkt in praktijk in te delen in de volgende categorieën met geschatte percentages:

- 1) (Praktische) ondersteuning bij zelfredzaamheid in de eigen leefomgeving (10%; 147 cliënten)
- 2) Woonbegeleiding (46%; 674 cliënten)
- 3) Trajectbegeleiding gericht op participatie (activering) (33%; 484 cliënten)
- 4) Jobcoaching (11%; 161 cliënten)

Categorie 1 lijkt met name geboden te worden aan doelgroep Ouderen en LG/ZT/Chr door organisaties die behalve deze begeleidingsfunctie ook zijn gecontracteerd voor Huishoudelijke ondersteuning. Mogelijk betreft de invulling van de begeleiding met name die van Persoonlijke Verzorging'. Vraagpunt is wat precies het onderscheid is met het product 'Individuele begeleiding bij Huishoudelijke ondersteuning'. Deze categorie is ondersteunend aan het in praktische zin mogelijk maken dat ouderen langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen.

Categorie 2 betreft woonbegeleiding als intensieve vorm, waarbij een cliënt ook wordt getraind of gecoacht op meerdere facetten die van doen hebben met het zelfstandig (kunnen) wonen met beperkingen. Dit gaat verder dan het 'zelf voeren van een huishouden' of ADL. Dit wordt bij alle doelgroepen geboden, maar met name door de aanbieders in de VG en GGZ-sector. Alleen de RIBW begeleidt van deze 674 cliënten al ongeveer de helft.

Woonbegeleiding blijkt dus de grootste omvang te hebben. Dit pleit er misschien voor om dit als specifiek benoemde begeleidingsvorm in te kopen met heldere (prestatie)doelstellingen.

Categorie 3 wordt veelal gecombineerd met dagbesteding en/ of is gericht op uitstroom naar (vrijwilligers)werk of algemene voorzieningen. Doelgroepen zijn VG (Waerden, Philadelphia en Hartekamp Groep), LG (m.n. Heliomare) en GGZ (m.n. Ecosol, Parnassia Groep, Roads, Odibaan en Voorzet). Bij deze aanbieders valt op dat een trajectmatige en herstelgerichte manier van werken een groot deel van het aanbod betreft. Dit type begeleiding sluit eigenlijk heel erg aan bij de doelstellingen van bevorderen participatie voor kwetsbare inwoners. Wat opvallend is, is dat er bij de GGZ-aanbieders aan aantal aanbieders zijn die eigenlijk alleen maar dit type begeleiding biedt.

Categorie 4 betreft een relatief kleine categorie, wat wel matcht met de cijfers bij hoofdstuk 2 met betrekking tot het percentage (9%) 'training-/oefenplek tbv uitstroom naar werk(ervarings)plekken extern' als subcategorie bij 'Arbeidsmatige dagbesteding'. Deze categorie wordt zo te zien met name aangeboden in de VG en GGZ-sector, waar als enigen aanbieders expliciet 'jobcoaching' noemen. Het betreft de Hartekamp Groep (VG), Parnassia Groep (GGZ), RIBW KA/M (GGZ), Roads (GGZ), Odibaan (GGZ) en Voorzet (GGZ).

NB: Werkdag begeleidt momenteel geen cliënten individueel met een BGI, maar kan dit wel bieden in de vorm van Toeleiden naar werk betaald, Begeleiding bij betaald werk, Begeleiding bij werkervaringsplaatsen.

2.4. Overeenkomsten met aanbod gesubsidieerd als algemene voorziening

Doelstelling is meer kanteling van maatwerk naar welzijn oftewel basisinfrastructuur. In eerdere schattingen lag de schatting op 5% van de individuele begeleiding¹¹. Dit is echter niet vast te stellen op basis van deze inventarisatie. Om te bepalen of meer kanteling mogelijk is naar de basisinfrastructuur is diverse informatie relevant:

1. Wordt er momenteel mogelijk al vergelijkbaar aanbod van individuele begeleiding geboden (door organisaties) in de basisinfrastructuur?
2. Is het mogelijk bepaalde vormen van individuele begeleiding (dat momenteel als maatwerkvoorziening beschikbaar is) over te hevelen naar de basisinfrastructuur als algemene voorziening?
3. Is het mogelijk om meer groepsgericht aanbod te bieden (als maatwerk Begeleiding Groep of aanbod in de basisinfrastructuur) in plaats van individuele begeleiding, waardoor een verschuiving plaatsvindt?

Ad.1: Vergelijkbaar aanbod in basisinfrastructuur

In Haarlem/Zandvoort wordt bij een aantal organisaties een vorm van 1 op 1 begeleiding gefinancierd middels een subsidie. Zie hiervoor bijlage 6 voor beschrijvingen van dat aanbod. Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat er vormen van begeleiding/ondersteuning in de basisinfrastructuur worden geboden die overlap vertonen met deze categorieën van BGI:

- 1) (Praktische) ondersteuning bij zelfredzaamheid in de eigen leefomgeving
- 2) Woonbegeleiding
- 3) (Traject)begeleiding gericht op participatie (activering)

Ad.2: Kantelen individuele begeleiding naar basisinfrastructuur

Uit de analyse blijkt dat niet per definitie bepaalde categorieën van begeleiding zich lenen voor kanteling, maar eventueel wel de lichtere vormen van individuele woonbegeleiding en herstelgerichte begeleiding. Zoals bij ad.1 blijkt, wordt momenteel al door diverse organisaties 1 op 1-begeleiding geboden voor kwetsbare burgers als onderdeel van een subsidieverstrekking voor algemene ondersteuning waar geen beschikking voor nodig is.

¹¹ Zie Kanteling AWBZ-Begeleiding.

Dit type begeleiding en ondersteuning kan wellicht ook meer vanuit het sociaal wijkteam worden geboden. Momenteel wordt vanuit de zorg- en welzijnsorganisaties ook al deelgenomen aan de SWT's voor de bewoners met tijdelijk regieverlies. De ondersteuning vanuit de SWT's zou kunnen worden uitgebreid, mits er goed oog is voor overdracht tussen specialistische begeleiding en begeleiding vanuit SWT.

Ad.3: Kantelen van individueel naar groepsaanbod

Eerder is al vermeld dat het een optie is dat bepaalde begeleiding dat momenteel 1 op 1 wordt geboden, zich ook kan lenen om in een groep te bieden. Gedacht wordt dan aan bepaalde trainingen, zoals administratie op orde krijgen. Tegelijkertijd werkt deelname aan groepsaanbod vaak ook preventief aan de noodzaak of behoefte aan individuele begeleiding. Het draagt namelijk bij aan een steunsysteem en versterking sociaal netwerk.

De doelstelling voor groepsaanbod in de basisinfrastructuur is ook preventie: "voorkomen dat problemen erger worden, vroegtijdig signaleren en interveniëren en het (tijdelijk) stabiliseren van leefsituaties. De inzet is ook gericht op voorkomen van een beroep op specialistische ondersteuning, deze te vertragen of af te bouwen."

2.5. Conclusie

Het aanbod betreft in de praktijk naast Woonbegeleiding en ondersteuning bij ADL van tezamen ongeveer 56% (zoals het met name is omschreven in de Uitvoeringsregels maatwerkvoorzieningen, zie 3.2) ook deels jobcoaching (gecombineerd met arbeidsmatige dagbesteding) en deels ondersteuning en activering op het gebied van zelfredzaamheid op andere gebieden dan werk (ongeveer 44%).

In feite wordt hier het zelfde onderscheid gezien als bij de dagbesteding, waarbij enerzijds meer 'zorggerichte ondersteuning' wordt geboden (dagopvang) en anderzijds juist meer op activering, participatie en herstel (arbeidsmatige dagbesteding).

Het ziet er niet naar uit dat per definitie typen begeleiding kunnen worden gekanteld in de zin dat ze na herinrichting als algemene voorziening of vanuit organisaties in de basisinfrastructuur kunnen worden geboden. Wat wel mogelijk is, is dat binnen deze categorieën bijvoorbeeld de lichtere vormen van begeleiding worden gekanteld. En de optie om trajectbegeleiding en jobcoaching mogelijk niet meer als maatwerkvoorziening te beschikken, is afhankelijk van of en hoe eventueel combinatietrajecten met arbeidsmatige dagbesteding worden ingekocht.

In het kader van kanteling (naar basisinfrastructuur) van individuele begeleiding kan worden gedacht aan de volgende mogelijkheden:

- Lichtere vormen van begeleiding beleggen bij het sociaal wijkteam/ basisinfrastructuur.
- Individuele begeleiding die ook mogelijk is in de vorm van een groepsactiviteit.
- De individuele begeleiding die wordt geboden ihkv een ontwikkeltraject is relevant voor de arbeidsmatige dagbesteding waar dit bedoeld is als ontwikkeltraject (zie verder hoofdstuk 4)

1) Lichtere vormen van begeleiding beleggen bij het sociaal wijkteam/basisinfrastructuur

Daar waar intensieve begeleiding minder nodig is maar waar iemand wel nazorg nodig heeft of een vorm van contact/ ondersteuning bij wijze van preventie, kan mogelijk worden overgedragen naar het sociaal wijkteam in de eigen woonsituatie/wijk. Hierbij kan ook worden aangesloten bij de vormen van begeleiding die momenteel al vanuit de basisinfrastructuur worden geboden. Aandachtspunt is de eventuele benodigde uitbreiding of aanvulling van expertise in het SWT.

2) Individuele ondersteuning vervangen door ondersteuning in groepsverband

Een deel van de huidige cliënten ontvangt individuele begeleiding die (deels) in groepsverband kan worden gegeven. Denk bijvoorbeeld aan een training thuisadministratie ter vervanging van individuele begeleiding. Op basis van de inventarisatie is dit niet te onderscheiden. Deze vorm van kantelen heeft een financieel voordeel (tarieven zijn goedkoper) én zorgt ervoor dat mensen meer in aanraking komen met anderen/ lotgenoten waardoor andere verbindingen kunnen ontstaan en isolement wordt voorkomen.

3) Trajectbegeleiding ihkv (arbeidsmatige) participatie

Na de woonbegeleiding blijkt deze vorm van begeleiding de grootste omvang te hebben. Voor een deel kan er wellicht een combinatie worden gemaakt met arbeidsmatige trajecten, zie verder hoofdstuk 4.

Deze vorm van kantelen draagt expliciet bij aan de doelstelling participatie te verhogen, rekening houdend met beperkingen gebruik maken van iemands mogelijkheden, combinatie met Participatiewet en bevorderen van uitstroom uit de Wmo.

3. Verdieping arbeidsmatig aanbod

Er wordt nader ingezoomd op de arbeidsmatige dagbesteding, vanwege de doelstelling deze vorm van dagbesteding meer te stimuleren.

3.1. Werkprojecten: vrijblijvende en niet-vrijblijvende arbeidsmatige dagbesteding

In de sectoren VG, LG/ZT/Chr en GGZ worden beide vormen van arbeidsmatige dagbesteding geboden.

- Het doel van de 'vrijblijvende' arbeidsmatige dagbesteding is het activeren en stimuleren met als resultaat een zinvolle (permanente) dagbesteding en handhaving (stabilisatie) van capaciteiten en vermogens. Deze mensen hebben (zeer) geringe loonwaarde, arbeidsre-integratie is vaak niet haalbaar. Cliënten voelen zich nuttig en gewaardeerd. Hun deelname is meer vrijblijvend in de zin dat de werkdruk lager ligt en dat de zinvolle daginvulling voorop staat. In die zin is het *arbeidsmatige dagopvang*.
- Het doel van de 'niet-vrijblijvende' dagbesteding is het arbeidsmatig ontwikkelen van capaciteiten met als doel dagbesteding als *structurele vrijwillige werkplek en/of uitstroom naar werk(ervarings)plekken extern*. Deze mensen hebben een beperkte loonwaarde. De begeleiding krijgt doorgaans vorm in een ontwikkel-/participatietraject (in combinatie met trajectbegeleiding of jobcoaching). Arbeidsre-integratie behoort voor sommigen tot de mogelijkheden, mits aandacht blijft bestaan voor de beperkingen waar ze mee van doen hebben. Beide zijn weer subcategorieën van Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek) zoals die in de inventarisatie in hoofdstuk 1 is aangegeven.

Op basis van de aangeleverde gegevens door de zorgaanbieders is de verdeling in aantallen op deze vormen van arbeidsmatige dagbesteding nog niet geheel eenduidig te maken. Als indicatie, mede op basis van schattingen, wordt de volgende verdeling geschetst.

Doelgroep	Deelname werkprojecten/ Arbeidsmatige dagbesteding	Totaal
Ouderen	-	0
VG	arbeidsmatige dagopvang	43
	structurele vrijwillige werkplek	53
	training-/oefenplek tbv uitstroom naar werk(ervarings)plekken extern	10
LG/ZT/Chr	arbeidsmatige dagopvang	95
	structurele vrijwillige werkplek	36
	training-/oefenplek tbv uitstroom naar werk(ervarings)plekken extern	43
GGZ	arbeidsmatige dagopvang	168
	structurele vrijwillige werkplek	272
	training-/oefenplek tbv uitstroom naar werk(ervarings)plekken extern	78
Totaal		798

Totaal per soort arbeidsmatige dagbesteding		Totaal	%
Arbeidsmatige dagopvang		306	38%
Arbeidsmatige dagbesteding	structurele vrijwillige werkplek	361	45%
	training-/oefenplek tbv uitstroom naar werk(ervarings)plekken extern	131	17%
Totaal		798	100%

Op basis hiervan is de inschatting dat van de 936 cliënten (excl. Ouderen) met een indicatie voor BGG (zie p.4), dus 85% (798) deelneemt aan een vorm van arbeidsmatige dagbesteding.

Wanneer ook de niet-arbeidsmatige dagbesteding wordt meegenomen, zie je de volgende verdeling (excl. Ouderen):

Type dagbesteding		Totaal	%
Inloop: contact en ontmoeting & Recreatieve dagbesteding/ dagopvang		138	15%
Arbeidsmatige dagopvang		306	33%
Arbeidsmatige dagbesteding	structurele vrijwillige werkplek	361	38%
	training-/oefenplek tbv uitstroom naar werk(ervarings)plekken extern	131	14%
Totaal		936	100%

Hierbij is voor de derde categorie de samenhang of overlap met het aanbod bij de SW-voorziening eventueel relevant. Uit landelijk onderzoek is gebleken dat doorgaans 10% van de 'onderkant' bij de sw-voorziening en 10% aan de 'bovenkant' van dagbesteding qua doelgroep vergelijkbaar is.

Van de 936 cliënten zouden deze 131 mensen inderdaad zo'n 14% zijn van het totaal dat een indicatie voor BGG heeft. Het is mogelijk dat het voor deze groep wel de ambitie of focus is, maar dat in praktijk de mate waarin het doel gerealiseerd wordt lager ligt. Dan heeft het feitelijk meer het karakter van een vrijwillige/begeleide werkplek.

Wat in ieder geval opvalt, is dat het arbeidsmatige aanbod veel breder is dan alleen dat van de sw-voorziening en dat bijna alle aanbieders hier aanbod voor hebben.

3.2. Aantallen cliënten met gemeentelijke uitkering BGG en BGI¹²

Ten behoeve van het in beeld brengen van het totale palet op het gebied van arbeidsmatig aanbod, is bekeken hoeveel mensen met een Wmo-indicatie voor BGI en BGG ook een gemeentelijke uitkering hebben (peildatum 1-7-2015). Het is bekend dat bijna al deze mensen een uitkering hebben (UWV, Wajong, bijstand), maar vanuit de gemeentelijke rol en verantwoordelijkheid is nader ingezoomd op de Bijstand. NB: de cliëntenaantallen liggen deels hoger en deels lager dan de aantallen op p.3. Oorzaken zijn waarschijnlijk van administratieve aard, of wellicht is er sprake van cliënten met een indicatie die deze in praktijk niet gebruiken (een 'slappende indicatie'). Daarnaast is ook de categorie met een PGB toegevoegd. De categorie Ouderen is hierbij buiten beschouwing gelaten, aangezien zij de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt.

¹² NB: deze cijfers betreffen alleen Haarlem en Zandvoort.

BGG-indicatie					
Doelgroep	Zonder Bijstand	%	Met Bijstand	%	Totaal
VG	87	88%	12	12%	99
LG/ZT/Chr	77	94%	5	6%	82
GGZ	242	63%	144	37%	386
PGB	118	72%	47	28%	165
Totaal	524		208		732

BGI-indicatie					
Doelgroep	Zonder Bijstand	%	Met Bijstand	%	Totaal
VG	280	90%	30	10%	310
LG/ZT/Chr	69	90%	8	10%	77
GGZ	291	73%	106	27%	397
PGB	325	84%	62	16%	387
Totaal	965		206		1171

- Van de mensen met indicaties voor begeleiding in groepsverband (BGG) hebben 208 mensen (28%) daarnaast een gemeentelijke uitkering. NB: Als de categorie met een PGB buiten beschouwing wordt gelaten, betreft het percentage zelfs 34%.
- Van de mensen met indicaties voor individuele begeleiding (BGI) hebben 206 mensen (17,6%) daarnaast een gemeentelijke uitkering. NB: Als de categorie met een PGB buiten beschouwing wordt gelaten, stijgt het percentage slechts licht (18,4%).
- NB: het is mogelijk dat er mensen zijn die zowel een indicatie BGG als BGI hebben, de aantallen zijn niet per definitie unieke aantallen.

Dit is op zich een minderheid, maar het vermoeden is dat van de mensen zonder gemeentelijke uitkering een groot aantal een ander soort uitkering heeft (o.a. UWV) en slechts in geringe mate participeert aan het arbeidsleven. Inmiddels valt de doelgroep van de vroegere Wajong ook deels onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid, maar daarvan zijn verder nog geen gegevens voorhanden.

De doelgroep psychiatrie beschikt verhoudingsgewijs het meest over een gemeentelijke uitkering.

- Van de 732 mensen met BGG behoort 19,7% tot de doelgroep GGZ én heeft een bijstandsuitkering (144 mensen). Van de groep mensen met BGG en een gemeentelijke uitkering (208 mensen) behoort 69,2% tot de doelgroep GGZ. De groep met een PGB is ook behoorlijk vertegenwoordigd (22,6). Beide doelgroepen VG en Lich|Zint|Chron veel minder.
- Van de 1171 mensen met BGI behoort 9% in de totale groep tot de doelgroep GGZ én heeft een bijstandsuitkering (106 mensen). Van de groep mensen met BGI én een gemeentelijke uitkering (206 mensen) behoort 51,5% tot de doelgroep GGZ. De groep met een PGB is ook behoorlijk vertegenwoordigd (30,1). Beide doelgroepen VG en Lich|Zint|Chron veel minder.

De hoge prevalentie van de doelgroep GGZ lijkt te verklaren doordat bij deze doelgroep de beperkingen c.q. het ziektebeeld in tegenstelling tot aangeboren beperkingen zich pas op latere leeftijd voordoen of gediagnosticeerd wordt. Hierdoor heeft een deel van deze doelgroep al een arbeidsverleden opgebouwd voordat er sprake is van uitval en/of (volledige) arbeidsongeschiktheid.

3.3. Arbeidsmatige deelname als bijdrage aan participatie en herstel

Uitgangspunt is dat arbeidsmatige deelname bijdraagt aan participatie (en zelfstandigheid, zeker wanneer er een regulier inkomen aan vast zit) en herstel bij mensen met beperkingen. Mensen met beperkingen die deelnemen aan aanbod vanuit de Wmo (voorheen AWBZ) hebben doorgaans een afstand tot de arbeidsmarkt die groter is dan bij de doelgroep van de sociale werkplaatsen.

Gemeentelijk beleid met betrekking tot re-integratie van mensen met een bijstandsuitkering richt zich doorgaans op mensen zonder bijzondere beperkingen. Voor mensen met een lagere verdien capaciteit (tot 30% van het wettelijk minimumloon) was beschut werk in een SW-bedrijf mogelijk. Er waren echter ook mensen met beperkingen die meer aandacht vanuit zorg/ondersteuning nodig maakten en/of met een nog lagere verdien capaciteit.

In het verleden sprong het aanbod in de AWBZ in op de behoefte van cliënten zich op arbeidsmatige wijze nuttig te maken. Het staat zelfs letterlijk in de productomschrijving van de groepsactiviteit F125 in de GGZ:

“Dagbesteding in groepsverband gericht op: educatie en/of arbeidsmatige activiteit voor mensen die niet maatschappelijk kunnen participeren. [...] Arbeidsmatige activiteiten: Hieronder vallen gestructureerde activiteiten, waarbij met de cliënt gerichte afspraken zijn gemaakt over de werkzaamheden die verricht zullen worden (er is een overeenkomst tussen cliënt en aanbieder). Het gaat om onbetaalde werkzaamheden (wél is in de praktijk een beperkte onkostenvergoeding mogelijk). Er zijn duidelijke afspraken gemaakt over het aantal dagdelen dat de cliënt werkzaam is en het tijdstip waarop de werkzaamheden verricht worden. De volgende punten zijn van belang:

- arbeidsmatige activiteiten hebben betekenis in het kader van persoonlijke ontplooiing en verkenning van individuele mogelijkheden, bijvoorbeeld gericht op het opdoen van arbeidservaring of het toeleiden naar een (on-)betaalde baan;
- arbeidsmatige activiteiten zijn gericht op het aanleren -en/of onderhouden van arbeidsvaardigheden; er is een stimulerend leer- en oefenmilieu;
- arbeidsmatige activiteiten zijn gericht op “herstel” van mensen met psychiatrische en/of psychische problemen(rehabilitatiedoelen) en dragen bij aan bevordering van maatschappelijke (her-)integratie;
- arbeidsmatige activiteiten hebben een stabiliserend effect op het dagelijks leven van de cliënten en dragen op die manier bij aan het voorkomen van isolement, terugval en decompensatie.

Het dagprogramma kan als strekking hebben: een toeleidingstraject naar betaalde of onbetaalde arbeid in een andere setting, of dagbesteding die plaats blijven vinden in het activiteitencentrum.”

Het resultaat daarvan laat zich aantonen in voorgaande inventarisatie: groepsactiviteiten worden met name op een arbeidsmatige wijze aangeboden. Van deze groep met een lagere verdien capaciteit dan 30% (excl. Ouderen), wordt nu met Wmo-financiering slechts 8% begeleid door het SW-bedrijf en de overige 92% door extramurale Wmo-aanbieders. Hierin is een specialisme opgebouwd van werkprojecten waar mensen zowel voor arbeidsmatige dagopvang terecht kunnen, als bij wijze van vrijwillige werkplek of als onderdeel van een traject t.b.v. uitstroom. Voor een deel betreft het werkprojecten die in een meer reguliere setting (enclaveprojecten bij een bedrijf of in de vorm van een sociale firma) worden geboden. Hierbij is ook de individuele begeleiding relevant, zie ook hoofdstuk 2.

Bijlage 1: Beschrijving werkwijze informatieverzameling- en verwerking

Er is voor gekozen om de nadere inventarisatie niet alleen uit te voeren middels een desk study, maar gecontracteerde aanbieders te benaderen met het verzoek een nadere duiding aan te leveren van het aanbod waar hun Wmo-geïndiceerde cliënten aan deelnemen in praktijk. In de uitnodigingsmail is aangegeven dat deelname vrijwillig is (met respect voor de vele vereisten en verzoeken om informatie vanuit gemeenten), maar van belang voor het vormgeven van de verdere transformatie op dagbesteding. Voor het gemak is een format meegestuurd, met de opmerking dat aanbieders een beter bij hun organisatie passende indeling konden gebruiken. Het merendeel van de aanbieders heeft hieraan gehoor gegeven.

Onderwerp: Inventarisatie dagbesteding en begeleiding

Het eerste jaar na de decentralisatie van begeleidingsfuncties uit de AWBZ naar de Wmo is alweer over de helft. De gemeente Haarlem heeft er in eerste instantie voor gekozen om als Maatwerkvoorzieningen bestaande producten bij huidige aanbieders in te kopen. Dit geldt ook voor individuele begeleiding (BGI) en groepsbegeleiding (BGG). Duidelijk is dat er onder deze labels diverse soorten van begeleiding vallen, gericht op diverse doelen. Hoe dit er echter exact uit ziet, is niet 'uit de systemen te halen'.

Momenteel wordt de transformatie van de begeleidingsfunctie verder uitgewerkt. Hierbij is oog voor de doelstellingen die we als gemeente willen bereiken in het sociaal domein voor kwetsbare burgers, gebruik makend van kracht en eigen mogelijkheden maar rekening houdend met de ondersteuningsbehoefte of - noodzaak. Verder wordt de verbinding gelegd met huidige aanbod dat wordt geboden (met subsidies) vanuit de basisinfrastructuur, maar ook met de middelen en voorzieningen die worden geboden vanuit de Participatiewet. Hierin bestaat gedeeltelijke overlap van hetgeen wordt geboden qua type aanbod. Uiteraard is hierbij ook aandacht voor de wijze waarop het gefinancierd wordt en hoe we met minder middelen toch een wenselijk en efficiënt niveau van aanbod en voorzieningen kunnen bieden.

Voor een goede uitwerking van de wijze waarop het sociaal domein kan worden ingericht, is het waardevol eerst meer specifiek te analyseren waar het huidige aanbod uit bestaat. Hiervoor doe ik een beroep op u. Wat we zeker niet willen, is dat dit een grote belasting is voor uw organisatie. Tegelijkertijd is meer inzicht in de diverse producten die worden geboden onder de noemers BGI en BGG voor zowel uw organisatie, de cliënt, als ons als gemeente waardevol als input voor beleidsadviezen en –voornemens. In de bijlage vindt u een document dat u kan gebruiken om uw aanbod meer gespecificeerd in aan te geven. Ik verzoek u zoveel als mogelijk dit van details en aantallen te voorzien. Mocht u hiervoor een prettigere of voor uw organisatie logischere indeling willen gebruiken dat beter aansluit bij uw sturingsinformatie of informatie uit managementrapportages, dan bent u daar vrij in.

De basisgedachte is dat het aanbod kan worden onderscheiden in:

- Groepsaanbod bij wijze van (dag)opvang, zodat mensen in een beschermde omgeving kunnen verblijven en een invulling van hun dag hebben. Doel is met name stabilisatie, behoud van vaardigheden en voorkomen van terugval.
- Arbeidsmatig groepsaanbod bij wijze van activering en ontwikkeling. Doel is het ontwikkelen van vaardigheden, het hebben van een alternatieve nuttige daginvulling als werk (nog) niet mogelijk is en werken aan herstel/re-integratie.
- Individuele begeleiding nauw gerelateerd aan het zelfstandig wonen (woonbegeleiding).
- Individuele begeleiding gerelateerd aan verdere (arbeidsmatige) ontwikkeling richting zelfstandigheid en participatie.

De vraag is of deze indeling klopt, maar de vraag aan u is om hetgeen u biedt zoveel als mogelijk te onderscheiden in typen, met daarbij benoemd de activiteiten/locaties waar u dit biedt en de aantallen cliënten die hier gebruik van maken. Voel u nogmaals vrij om de indeling aan te passen of aan te vullen indien u dat passender vindt.

Ik wil graag apart benoemen dat mede met behulp van een analyse van deze input de verdere doorontwikkeling van de transformatie en kanteling meer vorm zal gaan krijgen, waarbij we u en andere aanbieders vanzelfsprekend graag in het proces meenemen. Als u hier suggesties voor heeft, dan is dit van harte welkom.

Nogmaals: dit moet niet teveel werk opleveren voor uw organisatie. We zien dit graag uiterlijk 15 september retour. Op basis hiervan willen wij graag over enige tijd wel uitgebreider in gesprek om gerichter input op te kunnen halen bij uw organisatie. Ik hoop dat u hiertoe bereid bent.

Vervolgens is de aangeleverde informatie qua aantallen vergeleken met de gegevens per zorgaanbieder afkomstig uit GWS, peildatum 1-10-2015.¹³ Dit als check voor de mate van betrouwbaarheid. Dit kwam afdoende overeen, op een enkele aanbieder na (wellicht door includeren cliënten uit andere gemeenten of cliënten beschermd wonen). Dit werd vervolgens enigszins gecorrigeerd op basis van de informatie uit GWS, in combinatie met aangeleverde kwantitatieve informatie van aanbieders in de kwartaalrapportages.

Na het besluit de analyse uit te breiden naar de regio is de informatie inclusief de gegevens (H2 slechts t/m §2.2.4.) aangevuld met cijfers vanuit de kwartaalrapportages. De tabellen in de diverse hoofdstukken zijn hierop aangepast. De percentuele verdeling over verschillende type van aanbod blijft nagenoeg hetzelfde. Daar waar verdere verdiepende cijfers over de diverse categorieën voor de rest van de regio ontbreekt (doordat de inventarisatie onder aanbieders niet is herhaald), is er voor gekozen de percentages terug te rekenen naar aantallen om toch een goede indicatie te hebben (tabel 1.2). En voor een aantal tabellen (1.7 en 4.2) en de informatie in §2.2.5. t/m §2.2.8. geldt dat deze informatie door tijdgebrek niet is verbreed met informatie vanuit de hele regio.

Inhoudelijk is op basis van de aangeleverde indeling door aanbieders een vergelijking gemaakt met de informatie/ beschrijvingen van het aanbod op de websites van de aanbieders, het zorgboek van de gemeente Haarlem (samengesteld met aangeleverde informatie van aanbieders) en informatie uit kwartaalgesprekken. Op basis daarvan is de verdere groepering ontstaan naar eenduidige formuleringen van categorieën dagbesteding.

De financiële informatie voor Haarlem/Zandvoort is afkomstig van de draaitabel 'Berekening prognose kosten Wmo 2015' van november 2015, waarbij alleen de zorg in natura is meegenomen voor de tariefcodes voor BGG (G1 t/m 4). De onderliggende spreadsheet met berekening is voorhanden.

¹³ NB: Dit betreft alleen Haarlem/Zandvoort, mbt de eerste versie van deze analyse.

Bijlage 2: Cijfers per gemeente

Samenvattend

	BGG					Grootste aanbieders		
Gemeente	Psy	VG	LG	Ouderen	Aantal	1e	2e	3e
Haarlem	47%	9%	15%	29%	748	SHDH (197)	Roads (175)	Heliomare (10)
Zandvoort	27%	2%	11%	60%	55	SHDH (20)	Zorgbalans (13)	Roads (5)
Heemstede	29%	2%	3%	66%	99	SHDH (55)	Roads (27)	Zorgbalans (9)
Bloemendaal	27%	0%	10%	63%	71	SHDH (27)	Zorgbalans (19)	Roads (13)
Hliede&Spw	17%	8%	42%	33%	12	SHDH/Heliomare (beide 4)	Ecosol/HKG/Landzijde/RIBW (ie	
Beverwijk	74%	11%	14%	1%	108	Parnassia (41)	SIG (28)	Heliomare (17)
Heemskerk	81%	12%	7%	0%	90	Parnassia (44)	SIG (16)	HKG/Landzijd
Velsen	38%	8%	12%	42%	178	Zorgbalans (74)	Parnassia (22)	Heliomare (17)

	BGI					Grootste aanbieders		
Gemeente	Psy	VG	LG	Ouderen	Aantal	1e	2e	3e
Haarlem	46%	36%	10%	8%	647	RIBW (127)	SIG (104)	De Linde (75)
Zandvoort	51%	12%	21%	16%	43	RIBW (15)	Zorgbalans (8)	SHDH/Linde/He
Heemstede	67%	19%	9%	9%	56	RIBW (15)	SIG (6)	Zorgbalans (5)
Bloemendaal	46%	20%	11%	24%	46	RIBW (11)	Zorgbalans (10)	SIG (5)
Hliede&Spw	55%	18%	18%	9%	11	De Linde (5)	Heliomare/Odibaan (ieder 2)	
Beverwijk	58%	33%	4%	5%	232	RIBW (88)	SIG (41)	HKG (29)
Heemskerk	44%	44%	2%	10%	189	De Linde (45)	SIG (39)	RIBW (35)
Velsen	49%	40%	5%	6%	248	RIBW (76)	SIG (45)	De Waerden (3)

Haarlem

Aanbieder	BGG				Totaal
	G1 (PSY)	G2 (VG)	G3 (LG/ZT/Chr)	G4 (Ouderen)	
Contactzorg				0	0
De Linde	10	9			19
De Waerden		0			0
De Zorgspecialist			0	0	0
Ecosol Leerbedrijven	60				60
Hartekamp Groep		35			35
Heliomare		1	100	6	107
Landzijde	2	0	0	4	6
Nieuw Unicum	1		0		1
Parnassia Groep	13				13
RIBW	19				19
Roads	174				174
Rozemarijn-Raphaëlstg	5	2	0		7
Sein		0	0		0
SIG	0	10	0		10
Stichting SHDH	36		3	197	236
Viva Zorggroep	0	0	0	0	0
Werkdag	30	10	4		44
Zorgbalans			4	13	17
Totaal	350	67	111	220	748
	47%	9%	15%	29%	

+

Aanbieder	BGI				Totaal
	B (PSY)	C (VG)	D (LG/ZT/Chr)	E (ouderen)	
Contactzorg	0		2	0	2
De Linde*	23	52			75
De Waerden		6			6
De Zorgspecialist		2	0	1	3
Ecosol Leerbedrijven	3				3
Hartekamp Groep		49			49
Heliomare			29	1	30
Landzijde					0
Nieuw Unicum			1		1
Parnassia Groep	8				8
RIBW	127				127
Roads	54				54
Rozemarijn-Raphaëlstg	6	0	0		6
Sein		0	0		0
SIG	20	81	3		104
Stichting SHDH	1		16	23	40
Viva Zorggroep	11	0	2		13
Werkdag	0	0	0		0
Zorgbalans	22		9	16	47
OdiBaan	2				2
TDC	3	2	0	0	5
Philadelphia		40			40
TSN				4	4
Royal Care en Thuiszorg				3	3
FlexiCura	2	2	3	2	9
Voorzet	16				16
Thuiszorg Inholland		0	0	0	0
Totaal	298	234	65	50	647
	46%	36%	10%	8%	

Zandvoort

Aanbieder	BGG				Totaal
	G1 (PSY)	G2 (VG)	G3 (LG/ZT/Chr)	G4 (Ouderen)	
Contactzorg				0	0
De Linde	1	0			1
De Waerden		0			0
De Zorgspecialist			0	0	0
Ecosol Leerbedrijven	4				4
Hartekamp Groep		1			1
Heliomare		0	4	0	4
Landzijde	0	0	0	1	1
Nieuw Unicum			1		1
Parnassia Groep	0				0
RIBW	4				4
Roads	5				5
Rozemarijn-Raphaëlsg	0	0	0		0
Sein		0	0		0
SIG	0	0	0		0
Stichting SHDH	0			20	20
Viva Zorggroep	0	0	0	0	0
Werkdag	1	0	0		1
Zorgbalans			1	12	13
Totaal	15	1	6	33	55
	27%	2%	11%	60%	

Aanbieder	BGI				Totaal
	B (PSY)	C (VG)	D (LG/ZT/Chr)	E (ouderen)	
Contactzorg	1		0	0	1
De Linde	2	2			4
De Waerden		0			0
De Zorgspecialist		0	0	0	0
Ecosol Leerbedrijven	0				0
Hartekamp Groep		0			0
Heliomare			4		4
Landzijde					0
Nieuw Unicum			2		2
Parnassia Groep	0				0
RIBW	15				15
Roads	1				1
Rozemarijn-Raphaëlstg	0	0	0		0
Sein		0	0		0
SIG	0	1	0		1
Stichting SHDH			2	2	4
Viva Zorggroep	1	0	0	0	1
Werkdag	0	0	0		0
Zorgbalans	2		1	5	8
OdiBaan	0				0
TDC	0	0	0	0	0
Philadelphia		2			2
TSN				0	0
Royal Care en Thuiszorg				0	0
FlexiCura	0	0	0	0	0
Voorzet	0				0
Thuiszorg Inholland		0	0	0	0
Totaal	22	5	9	7	43
	51%	12%	21%	16%	

Heemstede

Aanbieder	BGG				Totaal
	G1 (PSY)	G2 (VG)	G3 (LG/ZT/Chr)	G4 (Ouderen)	
Contactzorg				0	0
De Linde	0	0			0
De Waerden		0			0
De Zorgspecialist			0	0	0
Ecosol Leerbedrijven	1				1
Hartekamp Groep		1			1
Heliomare		0	1	0	1
Landzijde	0	0	0	1	1
Nieuw Unicum			0		0
Parnassia Groep	0				0
RIBW	1				1
Roads	27				27
Rozemarijn-Raphaëlsg	0	0	0		0
Sein		0	0		0
SIG	0	1	0		1
Stichting SHDH	0			55	55
Viva Zorggroep	0	0	0	2	2
Werkdag	0	0	0		0
Zorgbalans			2	7	9
Totaal	29	2	3	65	99
	29%	2%	3%	66%	

Aanbieder	BGI				Totaal
	B (PSY)	C (VG)	D (LG/ZT/Chr)	E (ouderen)	
Contactzorg	1		0	1	2
De Linde	2	2			4
De Waerden		1			1
De Zorgspecialist	1	1	0	1	3
Ecosol Leerbedrijven	0				0
Hartekamp Groep		2			2
Heliomare			4		4
Landzijde					0
Nieuw Unicum			0		0
Parnassia Groep	1				1
RIBW	15				15
Roads	3				3
Rozemarijn-Raphaëlstg	0	0	0		0
Sein		0	0		0
SIG	3	3	0		6
Stichting SHDH			0	1	1
Viva Zorggroep	0	0	0	2	2
Werkdag	1	1	0		2
Zorgbalans	4		1	0	5
OdiBaan	1				1
TDC	1	0	0	0	1
Philadelphia		0			0
TSN				0	0
Royal Care en Thuiszorg				0	0
FlexiCura	0	0	0	0	0
Voorzet	3				3
Thuiszorg Inholland		0	0	0	0
Totaal	36	10	5	5	56
	67%	19%	9%	9%	

Bloemendaal

Aanbieder	BGG				Totaal
	G1 (PSY)	G2 (VG)	G3 (LG/ZT/Chr)	G4 (Ouderen)	
Contactzorg				0	0
De Linde	0	0			0
De Waerden		0			0
De Zorgspecialist			0	0	0
Ecosol Leerbedrijven	2				2
Hartekamp Groep		0			0
Heliomare		0	5	1	6
Landzijde	0	0	0	0	0
Nieuw Unicum			0		0
Parnassia Groep	0				0
RIBW	4				4
Roads	13				13
Rozemarijn-Raphaëlstg	0	0	0		0
Sein		0	0		0
SIG	0	0	0		0
Stichting SHDH	0			27	27
Viva Zorggroep	0	0	0	0	0
Werkdag	0	0	0		0
Zorgbalans			2	17	19
Totaal	19	0	7	45	71
	27%	0%	10%	63%	

Aanbieder	BGI				Totaal
	B (PSY)	C (VG)	D (LG/ZT/Chr)	E (ouderen)	
Contactzorg	0		0	0	0
De Linde	0	0			0
De Waerden		0			0
De Zorgspecialist		2	0	1	3
Ecosol Leerbedrijven	0				0
Hartekamp Groep		2			2
Heliomare			2		2
Landzijde					0
Nieuw Unicum			0		0
Parnassia Groep	0				0
RIBW	11				11
Roads	4				4
Rozemarijn-Raphaëlstg	1	0	0		1
Sein		0	0		0
SIG	1	4	0		5
Stichting SHDH			0	4	4
Viva Zorggroep	0	0	0	1	1
Werkdag	1	0	0		1
Zorgbalans	2		3	5	10
OdiBaan	0				0
TDC	0	0	0	0	0
Philadelphia		1			1
TSN				0	0
Royal Care en Thuiszorg				0	0
FlexiCura	0	0	0	0	0
Voorzet	1				1
Thuiszorg Inholland		0	0	0	0
Totaal	21	9	5	11	46
	46%	20%	11%	24%	

Haarlemmerliede en Spaarnwoude

Aanbieder	BGG				Totaal
	G1 (PSY)	G2 (VG)	G3 (LG/ZT/Chr)	G4 (Ouderen)	
Contactzorg				0	0
De Linde	0	0			0
De Waerden		0			0
De Zorgspecialist			0	0	0
Ecosol Leerbedrijven	1				1
Hartekamp Groep		1			1
Heliomare		0	4	0	4
Landzijde	0	0	1	0	1
Nieuw Unicum			0		0
Parnassia Groep	0				0
RIBW	1				1
Roads	0				0
Rozemarijn-Raphaëlsg	0	0	0		0
Sein		0	0		0
SIG	0	0	0		0
Stichting SHDH	0			4	4
Viva Zorggroep	0	0	0	0	0
Werkdag	0	0	0		0
Zorgbalans			0	0	0
Totaal	2	1	5	4	12
	17%	8%	42%	33%	

Aanbieder	BGI				Totaal
	B (PSY)	C (VG)	D (LG/ZT/Chr)	E (ouderen)	
Contactzorg	0		0	0	0
De Linde	3	2			5
De Waerden		0			0
De Zorgspecialist		0	0	0	0
Ecosol Leerbedrijven	0				0
Hartekamp Groep		0			0
Heliomare			2		2
Landzijde					0
Nieuw Unicum			0		0
Parnassia Groep	0				0
RIBW	0				0
Roads	0				0
Rozemarijn-Raphaëlstg	0	0	0		0
Sein		0	0		0
SIG	0	0	0		0
Stichting SHDH			0	0	0
Viva Zorggroep	0	0	0	1	1
Werkdag	0	0	0		0
Zorgbalans	1		0	0	1
OdiBaan	2				2
TDC	0	0	0	0	0
Philadelphia		0			0
TSN				0	0
Royal Care en Thuiszorg				0	0
FlexiCura	0	0	0	0	0
Voorzet	0				0
Thuiszorg Inholland		0	0	0	0
Totaal	6	2	2	1	11

55%

18%

18%

9%

Beverwijk

Aanbieder	BGG				Totaal
	G1 (PSY)	G2 (VG)	G3 (LG/ZT/Chr)	G4 (Ouderen)	
Contactzorg				0	0
De Linde	0	0			0
De Waerden		0			0
De Zorgspecialist			0	0	0
Ecosol Leerbedrijven	11				11
Hartekamp Groep		1			1
Heliomare		2	14	1	17
Landzijde	2	0	0	0	2
Nieuw Unicum			0		0
Parnassia Groep	41				41
RIBW	2				2
Roads	6				6
Rozemarijn-Raphaëlsg	0	0	0		0
Sein		0	0		0
SIG	18	9	1		28
Stichting SHDH	0			0	0
Viva Zorggroep	0	0	0	0	0
Werkdag	0	0	0		0
Zorgbalans			0	0	0
Totaal	80	12	15	1	108
	74%	11%	14%	1%	

Aanbieder	BGI				Totaal
	B (PSY)	C (VG)	D (LG/ZT/Chr)	E (ouderen)	
Contactzorg	0		0	0	0
De Linde	1	1			2
De Waerden		3			3
De Zorgspecialist		0	1	0	1
Ecosol Leerbedrijven	3				3
Hartekamp Groep		29			29
Heliomare			4		4
Landzijde					0
Nieuw Unicum			0		0
Parnassia Groep	23				23
RIBW	88				88
Roads	0				0
Rozemarijn-Raphaëlstg	0	0	0		0
Sein		0	0		0
SIG	7	33	1		41
Stichting SHDH			0	0	0
Viva Zorggroep	5	0	3	12	20
Werkdag	0	0	0		0
Zorgbalans	0		0	0	0
OdiBaan	5				5
TDC	0	0	0	0	0
Philadelphia		10			10
TSN				0	0
Royal Care en Thuiszorg				0	0
FlexiCura	0	0	0	0	0
Voorzet	3				3
Thuiszorg Inholland		0	0	0	0
Totaal	135	76	9	12	232
	58%	33%	4%	5%	

Heemskerk

Aanbieder	BGG				Totaal
	G1 (PSY)	G2 (VG)	G3 (LG/ZT/Chr)	G4 (Ouderen)	
Contactzorg				0	0
De Linde	3	0			3
De Waerden		0			0
De Zorgspecialist			0	0	0
Ecosol Leerbedrijven	4				4
Hartekamp Groep		6			6
Heliomare		0	4	0	4
Landzijde	5	1	0	0	6
Nieuw Unicum			0		0
Parnassia Groep	44				44
RIBW	4				4
Roads	3				3
Rozemarijn-Raphaëlstg	0	0	0		0
Sein		0	0		0
SIG	10	4	2		16
Stichting SHDH	0			0	0
Viva Zorggroep	0	0	0	0	0
Werkdag	0	0	0		0
Zorgbalans			0	0	0
Totaal	73	11	6	0	90
	81%	12%	7%	0%	

Aanbieder	BGI				Totaal
	B (PSY)	C (VG)	D (LG/ZT/Chr)	E (ouderen)	
Contactzorg	0		0	0	0
De Linde	17	28			45
De Waerden		2			2
De Zorgspecialist		0	0	0	0
Ecosol Leerbedrijven	1				1
Hartekamp Groep		12			12
Heliomare			4		4
Landzijde					0
Nieuw Unicum			0		0
Parnassia Groep	16				16
RIBW	35				35
Roads	1				1
Rozemarijn-Raphaëlstg	0	0	0		0
Sein		0	0		0
SIG	8	31	0		39
Stichting SHDH			0	0	0
Viva Zorggroep	3	0	0	18	21
Werkdag	0	0	0		0
Zorgbalans	0		0	0	0
OdiBaan	2				2
TDC	0	0	0	0	0
Philadelphia		10			10
TSN				0	0
Royal Care en Thuiszorg				0	0
FlexiCura	0	0	0	0	0
Voorzet	1				1
Thuiszorg Inholland		0	0	0	0
Totaal	84	83	4	18	189
	44%	44%	2%	10%	

Velsen

Aanbieder	BGG				Totaal
	G1 (PSY)	G2 (VG)	G3 (LG/ZT/Chr)	G4 (Ouderen)	
Contactzorg				0	0
De Linde	0	0			0
De Waerden		0			0
De Zorgspecialist			0	0	0
Ecosol Leerbedrijven	5				5
Hartekamp Groep		7			7
Heliomare		1	16	0	17
Landzijde	2	0	0	0	2
Nieuw Unicum			1		1
Parnassia Groep	22				22
RIBW	16				16
Roads	16				16
Rozemarijn-Raphaëlsg	0	0	0		0
Sein		0	0		0
SIG	5	6	1		12
Stichting SHDH	0			0	0
Viva Zorggroep	1	0	0	5	6
Werkdag	0	0	0		0
Zorgbalans			4	70	74
Totaal	67	14	22	75	178
	38%	8%	12%	42%	

Aanbieder	BGI				Totaal
	B (PSY)	C (VG)	D (LG/ZT/Chr)	E (ouderen)	
Contactzorg	0		0	0	0
De Linde	0	0			0
De Waerden		37			37
De Zorgspecialist		0	2	2	4
Ecosol Leerbedrijven	0				0
Hartekamp Groep		13			13
Heliomare			5		5
Landzijde					0
Nieuw Unicum			1		1
Parnassia Groep	10				10
RIBW	76				76
Roads	8				8
Rozemarijn-Raphaëlstg	0	0	0		0
Sein		0	0		0
SIG	13	32	0		45
Stichting SHDH			0	0	0
Viva Zorggroep	1	0	0	8	9
Werkdag	1	0	0		1
Zorgbalans	1		3	4	8
OdiBaan	0		1		1
TDC	0	0	0	0	0
Philadelphia		18			18
TSN				0	0
Royal Care en Thuiszorg				0	0
FlexiCura	0	0	0	0	0
Voorzet	11				11
Thuiszorg Inholland		0	1	0	1
Totaal	121	100	13	14	248
	49%	40%	5%	6%	

Bijlage 3: (huidige) productdefinitie dagbesteding

Wmo gemeente Haarlem

In de Uitvoeringsregels maatwerkvoorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2016 is de functie Groepsbegeleiding als volgt beschreven:

Groepsbegeleiding BGG (Wmo)

Begeleiding in een groep is veelal bekend onder de naam “dagbesteding”.

Groepsbegeleiding is:

- programmatisch (met een vast dag en/of weekprogramma),
- methodisch (een methode voor werken met de groep als basis) met een welomschreven doel,
- vraagt actieve betrokkenheid van de burger,
- gericht op het structureren van de dag, oefenen met vaardigheden die de zelfredzaamheid bevorderen.

Groepsbegeleiding is nadrukkelijk anders dan welzijnsactiviteiten; ook al bevatten welzijnsactiviteiten wel elementen die in Begeleiding groep voorkomen. Voor veel burgers zal deelname aan activiteiten bij welzijnsvoorzieningen voldoende zijn om structuur te bieden aan de dag en medemensen te ontmoeten. Alleen voor personen die door hun cognitieve beperkingen, ernstig fysieke beperkingen of gedragsproblematiek een dergelijke dagstructurering, gericht op het verbeteren of behouden van de zelfredzaamheid en participatie nodig hebben, is Begeleiding Groep nodig.

Voor de indeling van het aanbod BGG in praktijk bij de aanbieders, is het relevant hoe men dat in de AWBZ gewend was. Het aanbod sluit daar namelijk grotendeels nog bij aan en is verschillend per doelgroep. Ook was de financiering verschillend. Voor alle productcodes was er sprake van een tarief per dagdeel, behalve die voor de F125 (dagbesteding GGZ, langdurig zorgafhankelijk) wat een tarief per uur kende. Een ander verschil is dat alle sectoren, behalve de GGZ, een tarief voor kapitaalslasten dagbesteding kenden. Dit verklaard voor een deel de financiële verschillen die momenteel merkbaar zijn tussen de verschillende aanbieders. Dit is relevant wanneer de nieuwe inkoop doelgroepenafhankelijk plaats gaat vinden.

Begeleiding Groep in de AWBZ

In de AWBZ werd de volgende productbeschrijving gehanteerd (Nza-beleidsregels CA_451__ Prestatiebeschrijvingen_en_tarieven_dagbesteding_en_vervoer_AWBZ):

Ouderen

Dagactiviteit ouderen basis (H531)	Dagprogramma met accent op begeleiding in groepsverband, gericht op bijhouden van vaardigheden; eventueel aangevuld met lichte assistentie bij persoonlijke zorg. Het dagprogramma is bedoeld voor mensen met matige tot zware beperkingen. Er is een duidelijke verzorgingsbehoefte en/of begeleidingsbehoefte (waar onder lichte dementie, NAH). Het dagprogramma zal bijdragen aan verlichting van sociaal isolement van de betreffende persoon, of aan verlichting van de zorg thuis door mantelzorgers. Deelname aan het dagprogramma kan ook dienen ter overbrugging van een periode tot langdurige opname in een intramurale voorziening. Functies: BG-groep Groepsgrootte: ≥ 8 Doelgroep: SOM en PG, daarnaast ook ouderen met LG, VG, ZG
Dagactiviteit ouderen speciaal ondersteunend Dagactiviteitsom ondersteunend (H800)	Dagactiviteit in groepsverband, waarbij begeleiding in samenhang staat met enige persoonlijke verzorging en met behandeling (op de achtergrond). Er is een multidisciplinaire benadering. Het dagprogramma is bedoeld voor zelfstandig wonende oudere personen met uitgebreide beperkingen bij het dagelijks functioneren (persoonlijke zorg, mobiliteit, zelfredzaamheid), veelal samenhangend met chronische aandoeningen. Het dagprogramma - dat gedurende een lange periode wordt geboden – is gericht op het stabiliseren van functioneren en voorkomen van verergering van klachten. Het dagprogramma kan ertoe bijdragen dat de cliënt op verantwoorde wijze in de vertrouwde thuissituatie kan blijven wonen. Het kan ook bijdragen tot vermindering van de belasting van informele zorgverleners (partner, etc.). Het aanbod van dagactiviteit is gericht op: – ondersteuning bij de dagbesteding en bij sociale activiteiten; – stabilisering van functioneren en voorkomen van verergering van beperkingen; – leren omgaan met fysieke en/of cognitieve beperkingen; Functies: BG-groep Groepsgrootte: groter of gelijk aan 6 Doelgroep: SOM, LG.
Dagactiviteit ouderen speciaal PG Basis + module cliëntkenmerk PG Dagactiviteit ouderen: speciaal PG (H533)	Dagactiviteit in groepsverband, met intensieve begeleiding in samenhang met enige persoonlijke verzorging tijdens het dagprogramma. Meer op de achtergrond is behandeling aanwezig (accent op multidisciplinaire diagnostiek, advisering). Het dagprogramma is bedoeld voor zelfstandig wonende oudere personen met een intensieve begeleidings- en verzorgingsbehoefte (waar onder een sterk verminderde zelfregie door zoals bij dementie, verstandelijke handicap, stabiele psychische stoornis). Het dagprogramma zal voor de cliënt doorgaans langdurig van aard zijn. Het kan tevens bijdragen tot vermindering van de belasting van informele zorgverleners (partner, etc.).

	Het aanbod van dagactiviteit is gericht op: – ondersteuning bij de dagbesteding; – handhaven en bevorderen van zo zelfstandig mogelijk functioneren; – voorkomen van achteruitgang in fysieke, cognitieve en sociaal-emotionele vaardigheden. Functies: BG-groep Groepsgrootte: ≥ 6 Doelgroep: PG, VG (verstandelijk gehandicapte ouderen met pgproblematiek)
--	---

Verstandelijk gehandicapten

Dagactiviteit VG (H811/H812/ H813/H814/ H815/H816)	Dagactiviteit voor personen met een verstandelijke handicap die als gevolg van hun beperkingen niet kunnen deelnemen aan gewoon werk of begeleid werk (maatschappelijke integratie is niet mogelijk). De activiteit vindt overdag plaats, buiten de woonsituatie, in groepsverband.¹ Het dagprogramma legt naar inhoud een accent op: – arbeidsmatige dagbesteding (activiteiten met een zelfstandig karakter waarbij het vaak zal gaan om het tot stand brengen van een product of dienst, afgestemd op de mogelijkheden en interesse van de cliënt); – “activering” (activiteiten gericht op zinvol besteden van de dag, aangepast aan mogelijkheden en interesse van de cliënt, waaronder handvaardigheid, expressie, beweging, belevingsactiviteiten); – “activering, individueel belevingsgericht” belevingsgerichte activiteiten op een eenvoudig niveau met extra aandacht voor sfeer, geborgenheid, veiligheid, ritme en regelmaat). Functies: BG-groep Groepsgrootte: Licht: groep > 6 Midden: groep tussen 5 en 6 Zwaar: groep < 5 De groeps grootte wordt niet alleen bepaald door de zorgwaarde van de cliënt maar hangt ook samen met de aard van de aangeboden dagbestedingactiviteiten. Doelgroep: VG
---	---

Lichamelijk gehandicapten/ zintuiglijk gehandicapten/ Chronisch zieken

Dagactiviteit LG (H831/H832/ H833/H834/ H835/H836)	Dagactiviteit voor personen met een ernstige lichamelijke handicap die als gevolg van hun beperkingen niet kunnen deelnemen aan gewoon werk of begeleid werk (maatschappelijke integratie is niet mogelijk). Deze activiteiten vinden overdag plaats, buiten de woonsituatie, in groepsverband. Het dagprogramma legt naar inhoud een accent op zelfgekozen bezigheid en activering. De begeleiding kan ook gericht zijn op arbeidsmatig werken. Het dagprogramma biedt ruimte voor vaardigheidstraining. Functie: BG-groep Groepsgrootte: Licht: groep > 6 Midden: groep tussen 5 en 6 Zwaar: groep < 5 De groeps grootte wordt niet alleen bepaald door de zorgwaarde van de cliënt maar hangt ook samen met de aard van de aangeboden dagbestedingactiviteiten. Doelgroep: LG
Dagactiviteit ZG auditief (H851/H852/	Dagactiviteit voor personen met ernstige zintuiglijke handicap die als gevolg van hun beperkingen niet kunnen deelnemen aan gewoon onderwijs, gewoon werk of begeleid werk (maatschappelijke integratie is niet mogelijk).

H853/H854/ H855/H856)	De activiteit vindt overdag plaats, buiten de woonsituatie, in groepsverband. Het dagprogramma legt naar inhoud een accent op zelfgekozen bezigheid en activering, waar onder vaardigheidstraining. De begeleiding kan ook gericht zijn op arbeidsmatig werken. Tijdens dagactiviteit is weinig of slechts beperkte verzorging nodig. Functie: BG-groep Groepsgrootte: Licht: groep > 4,5 Midden: groep tussen 3,5 en 4,5 Zwaar: groep < 3,5 De groepsgrootte wordt niet alleen bepaald door de zorgzwaarte van de cliënt maar hangt ook samen met de aard van de aangeboden dagbestedingactiviteiten. Doelgroep: ZG
Dagactiviteit ZG visueel (H871/H872/ H873/H874/ H875/H876)	Dagactiviteit voor personen met ernstige zintuiglijke handicap die als gevolg van hun beperkingen niet kunnen deelnemen aan gewoon onderwijs, gewoon werk of begeleid werk (maatschappelijke integratie is niet mogelijk). De activiteit vindt overdag plaats, buiten de woonsituatie, in groepsverband. Het dagprogramma legt naar inhoud een accent op zelfgekozen bezigheid en activering, waar onder vaardigheidstraining. De begeleiding kan ook gericht zijn op arbeidsmatig werken. Tijdens dagactiviteit is weinig of slechts beperkte verzorging nodig. Functie: BG-groep Groepsgrootte: Licht: groep > 6,5 Midden: groep tussen 5,5 en 6,5 Zwaar: groep < 5,5 De groepsgrootte wordt niet alleen bepaald door de zorgzwaarte van de cliënt maar hangt ook samen met de aard van de aangeboden dagbestedingactiviteiten. Doelgroep: ZG

Psychiatrie

Dagactiviteit LZA Basis + module cliëntkenmerk LZA (F125)	Dagbesteding in groepsverband gericht op: educatie en/of arbeidsmatige activiteit voor mensen die niet maatschappelijk kunnen participeren. Het dagprogramma is bedoeld voor cliënten met een langdurige psychische stoornis en daarmee samenhangende beperkingen (onder meer sociale redzaamheid). Educatieve en recreatieve activiteiten: Hierbij wordt uitgegaan van een weekprogramma. Iedere week worden op vaste tijdstippen bepaalde activiteiten aangeboden in een groepssetting. Uitgaande van een gemiddelde groepsgrootte bij deze dagactiviteit (8) kan de aanbieder per type activiteit komen tot een variërend aantal deelnemers (van enkele tot wel twintig). Arbeidsmatige activiteiten: Hieronder vallen gestructureerde activiteiten, waarbij met de cliënt gerichte afspraken zijn gemaakt over de werkzaamheden die verricht zullen worden (er is een overeenkomst tussen cliënt en aanbieder). Het gaat om onbetaalde werkzaamheden (wél is in de praktijk een beperkte onkostenvergoeding mogelijk). Er zijn duidelijke afspraken gemaakt over het aantal dagdelen dat de cliënt werkzaam is en het tijdstip waarop de werkzaamheden verricht worden. De volgende punten zijn van belang: – arbeidsmatige activiteiten hebben betekenis in het kader van persoonlijke ontplooiing en verkenning van individuele mogelijkheden, bijvoorbeeld
---	---

	gericht op het opdoen van arbeidservaring of het toeleiden naar een (on-)betaalde baan; – arbeidsmatige activiteiten zijn gericht op het aanleren – en/of onderhouden van arbeidsvaardigheden; er is een stimulerend leer- en oefenmilieu; – arbeidsmatige activiteiten zijn gericht op “herstel” van mensen met psychiatrische en/of psychische problemen(rehabilitatiedoelen) en dragen bij aan bevordering van maatschappelijke (her-)integratie; – arbeidsmatige activiteiten hebben een stabiliserend effect op het dagelijks leven van de cliënten en dragen op die manier bij aan het voorkomen van isolement, terugval en decompensatie. Het dagprogramma kan als strekking hebben: een toeleidingstraject naar betaalde of onbetaalde arbeid in een andere setting, of dagbesteding die plaats blijven vinden in het activiteitencentrum. Functies: BG-groep Groepsgrootte: ≥ 8 Doelgroep: PSY
Inloop functie GGZ (F129)	Dagbesteding in groepsverband. Het dagprogramma is bedoeld voor cliënten met een langdurige psychische stoornis en daarmee samenhangende beperkingen (onder meer sociale redzaamheid). Vorm: De inlooptime, inclusief de intake van nieuwe deelnemers. De deelnemers aan de inlooptime hoeven in tegenstelling tot de educatieve, recreatieve en arbeidsmatige activiteiten geen cliënten te zijn. De inlooptime wordt beschouwd als de meest laagdrempelige functie in het kader van dag- en arbeidsmatige activiteiten. Het gaat hierbij dan ook vooral om de beschikbaarheidsfunctie. Dat betekent dat aan de deelnemers over het algemeen geen stringente eisen worden gesteld voor wat betreft de deelname aan de inloop. Er is dan ook geen indicatie vereist voor deze prestatie. In de praktijk komen en gaan deelnemers op het moment dat daaraan behoefte bestaat. Zo kan het voorkomen dat de ene deelnemer een halfuurtje langskomt en een andere deelnemer hele dagen in de inlooptime aanwezig is. Voor een dergelijke functie is dan ook niet het aantal bezoekers(uren) van belang als wel de openstelling van de functie. Over het algemeen is tijdens de openingsuren van de inlooptime altijd minimaal een begeleider aanwezig. Er wordt een maximum aantal uren per jaar afgesproken. Voor de declaratie en verantwoording zijn niet alleen het aantal uren openstelling van belang, er dient ook globaal aangegeven te worden om hoeveel deelnemers het gaat. Opmerking: De prestatie F129 Inlooptime kan alleen worden afgesproken ten behoeve van cliënten met een psychiatrische aandoening die niet in een instelling verblijven. Functies: BG-groep Doelgroep: PSY

De groepsactiviteiten variëren van recreatieve dagopvang tot arbeidsmatige dagbesteding met als doel toeleiding naar werk. De aanbieders hanteren hiervoor meerdere termen. De praktijk blijkt nog aan te sluiten bij de productbeschrijvingen onder de AWBZ. Ten behoeve van eenduidige leesbaarheid, worden hierin de volgende vier categorieën¹⁴ onderscheiden:

¹⁴ Bron: Vraagstelling arbeidsmatige dagbesteding_dec 2013, aangevuld met ontmoetings- en activeringsprogramma's.

- Inloop: contact en ontmoeting
- Recreatieve dagbesteding/ dagopvang
- Arbeidsmatige dagopvang (vrijblijvend, meer recreatief)
- Arbeidsmatige dagbesteding (activerende vrijwilligerswerkplek)

Later zal nog een verdere verfijning worden gemaakt door recreatieve en arbeidsmatige dagopvang samen te voegen en arbeidsmatige dagbesteding aan te vullen met Ontwikkeltrajecten (zie het plan van aanpak).

Bijlage 4: Typering groepsaanbod per aanbieder

Ouderen

- Heliomare's voornaamste doelgroep is LG/ZT/Chr. De indruk bestaat dat er geen specifiek aanbod is voor ouderen, in de aangeleverde informatie wordt het niet als aparte doelgroep benoemd. De beschrijving van het aanbod wordt weergegeven in het kopje over de doelgroep LG/ZT/Chr (2.2.3.).
- Landzijde heeft 100 zorgboerderijen in Noord-Holland. Voor Ouderen bieden zij werkzaamheden op de boerderij aan bij wijze van dagopvang en respijtzorg. Zij bieden dit ook aan Ouderen aan onder de noemer (arbeidsmatige) dagbesteding, maar dan is uitstroom naar werk in ieder geval geen doel.
- Zorgbalans biedt in zowel Haarlem (Ontmoetingscentrum Spaarnestroom) , Zandvoort (Ontmoetingscentrum Zandstroom), Velsen (Ontmoetingscentrum Schulpenstroom), Heemstede (Ontmoetingscentrum Heemstroom) en Bloemendaal (Ontmoetingscentrum Bloemenstroom) via Ontmoetingscentra groepsactiviteiten aan voor mensen met geheugenproblemen en/of dementie en hun mantelzorgers. Het aanbod kan variëren van een wandeling op het strand, schilderen, zingen, een lezing of een museumbezoek. Of samen boodschappen doen en een maaltijd bereiden. De activiteiten staan open voor mensen met 'een AWBZ-indicatie Begeleiding (nu Wmo) of Behandeling Groep'. Mensen worden ingedeeld voor een halve dag tot meerdere dagen, bij wijze van dagopvang. Zorgbalans organiseert ook voorlichtings- of informatiebijeenkomsten over een bepaald thema en biedt gespreksgroepen en persoonlijke gesprekken aan. Mantelzorgers zijn ook welkom. Zorgbalans concentreert zich met name op de zwaardere tot zwaarste categorie cliënten en hun steunsysteem. Mensen wiens zelfredzaamheid nog redelijk inzetbaar is, komen niet in de ontmoetingscentra van Zorgbalans maar in de voorzieningen in het welzijnswerk, waarbij Zorgbalans expertise levert als daar aanleiding toe is.
- SHDH richt zich met name op ouderen en biedt dagbesteding in ongeveer 16 groepen. De groepen zijn zeer divers en dat weerspiegelt de vragen van cliënten. Zo zijn er dagcentra voor 'dagverzorging', ontmoetingsgroepen voor dagopvang, Wmo-dagcentra, Oppeppers. Er zijn nauwelijks cliënten via de WMO voor arbeidsmatige dagbesteding, dat is historisch zo gegroeid vanuit de eerdere aanbestedingen Awbz.

Verstandelijk gehandicapten

- Doelgroep van De Linde zijn zelfstandig wonende VG/GGZ-clianten. Zij bieden dagbesteding en werkprojecten via 'LindeActief'. LindeActief richt zich op mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Het betreft veelal mensen die door hun (lichte) verstandelijke, psychiatrische of sociale beperking niet in een reguliere werkomgeving kunnen functioneren.
 - De ontmoetings- en activeringsprogramma's hebben als doel ontmoeting en het (her)vinden van een dagritme. Het programma bestaat uit koffie drinken, spelletjes doen, samen erop uit gaan en eenvoudige dingen ondernemen in de buurt.
 - Werkprojecten: deelname kan gericht zijn op arbeidsmatig met een ontwikkeldoel of bij wijze van dagopvang. Bij wijze van dagopvang betreft wel degelijk deelname aan werkprojecten, maar dan zonder werkdruk. Er zijn afspraken met de cliënt over werktijden, de aard van het werk en wat er van hem/haar verwacht wordt. Bij arbeidsmatige dagbesteding wordt op een bepaalde inzet van de cliënt gerekend. Hij/zij is een schakel in een productieproces als ware het een normale werkomgeving.
 - Cliënten nemen deel aan o.a. de volgende werkprojecten: zorgmanege Stal Starro in Hoofddorp (8), restaurant de Swarten Hondt in Haarlem (6), textiele kringloopwinkel

MooiZooi (3), kunstwerkplaats Quinta Essentia (2) (combi van (re)creatieve activiteiten en werkprojecten) en Moestuin Leyduin (2).

Opvallend is dat het er op lijkt dat er geen Wmo-gefinancierde cliënten deelnemen aan het laagdrempelige welzijnsaanbod van De Linde, maar dat ze allen deelnemen aan een actievere vorm van dagbesteding. Het is mogelijk dat dat laagdrempelige aanbod is voorbehouden aan de kwetsbaardere Wlz-doelgroep.

- De Hartekamp Groep biedt zorg en ondersteuning aan mensen met een verstandelijke of meervoudige beperking. Dit doet zij met name aan Wlz-geïndiceerde cliënten. In de aangeleverde gegevens door de Hartekamp Groep is geen onderscheid gemaakt in Wmo- en Wlz-gefinancierde cliënten. Van de 299 cliënten die gebruik maken van groepsactiviteiten, zijn er in 52 met een Wmo-indicatie. Dagbesteding wordt ingestoken vanuit een werkbenadering. Het wordt overal consequent als werk benoemd, incl. vrije dagen voor de werknemers=cliënten. Er wordt gewerkt met onder meer de Melba¹⁵-methode. Er zijn twee jobcoaches die getraind zijn in het afnemen van onderzoek op basis van deze methode. Er is een loopbaancentrum in Haarlem en in Heemskerk. Begeleiding vindt plaats via jobcoaching (zie hoofdstuk 2), een vorm van begeleiding die ook gangbaar is bij trajectmatige begeleiding via sociale zaken of het UWV. Daarnaast bestaat het aanbod uit dagcentra waar langdurige dagopvang plaatsvindt en een ouderensoos.
 - Ouderensoos (19): bestemd voor mensen met een verstandelijke en/of psychische beperking vanaf 55 jaar die geen bijzondere vormen van behandeling of begeleiding vragen. De ouderensoos heeft het karakter van recreatieve activiteiten maar wel onder begeleiding van professionals. Deze activiteit is ook opengesteld voor cliënten met een beschikking Wmo of WLZ-indicatie.
 - Diverse dagcentra (131): dagopvang variërend van het ontwikkelen van vaardigheden tot het beleven van sfeer, rust en ontspanning. uit (re)creatieve activiteiten (wandelen, samen koffiedrinken, muziek luisteren, kleuren, handwerken, de krant lezen) en arbeidsmatige activiteiten (huishoudelijke taken, licht industrieel werk).
 - Werkprojecten (149): diverse werkprojecten bedoeld voor zingeving, ontwikkeling en activering. Schilderatelier Hart Werk & Kunst; houtwerkplaats/zeepmakerij Hart Werk & Kunst; Textielatelier; Jansje, winkel en lunchroom. Deelname aan deze werkprojecten kan zowel bij wijze van daginvulling zijn, als meer ontwikkelgericht met doel uitstroom naar werk buiten de Hartekamp Groep.

Het is op basis van de aangeleverde gegevens door Hartekamp helaas niet mogelijk aan te geven waar de Wmo-gefinancierde cliënten met name aan deelnemen. De verwachting is echter dat dat met name aan de werkprojecten zal zijn.

- Heliomare's voornaamste doelgroep is LG/ZT/Chr. De indruk bestaat is dat er geen specifiek aanbod is voor VG, in de aangeleverde informatie wordt het niet als aparte doelgroep benoemd. De beschrijving van het aanbod wordt weergegeven in het kopje over de doelgroep LG/ZT/Chr.
- Landzijde: zie hiervoor.
- De Rozemarijn-Raphaëlstichting biedt zowel dagbesteding als woon- en werkgelegenheid voor kinderen en (jong)volwassenen met verstandelijke of meervoudige beperkingen en/of psychiatrische kwetsbaarheid. Voor jongvolwassenen bieden zij arbeidsmatige dagbesteding in Werkplaatsencentrum Spijkerboorpad; natuurvoedingswinkel /bakkerij Rozemarijn Santé. Hierbij is er op het eerste oog geen aanbod voor begeleiding naar uitstroom.
- SIG biedt kleinschalig aanbod voor mensen met een verstandelijke beperking en/of autismeverwante stoornis in Midden- en Zuid-Kennemerland en met name in Beverwijk. Via Stichting de Baan biedt zij in Haarlem welzijnsactiviteiten aan Ouderen en VG (stamtafel). Hiervoor ontvangt zij reeds subsidie van de gemeente Haarlem. Daarnaast biedt zij als

¹⁵ Methode voor arbeidskundig onderzoek voor o.a. bepalen arbeidscapaciteiten.

werkprojecten arbeidsmatige dagbesteding in 3 zorgcentra van SHDH in Haarlem. Zij heeft ook een kleinschalig werkproject bij de gemeente Haarlem in het rondbrengen van koffie en thee.

- Werkdag is onderdeel van Sw-bedrijf Paswerk en biedt dagbesteding voor cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en of de maatschappij bij wijze van permanente daginvulling. Daarnaast bieden zij meer specifiek dagactivering, een ontwikkelgerichte benadering met als doel uiteindelijk uitstroom naar werk buiten Werkdag. Zij bieden hiervoor Kaarsenmakerij, Keramiek, Computer recycling, Productiewerk, Winkel 2e hands, Creatief, Scholing, Administratie en de Snuffelmug (Kringloop, Kaarsenmakerij, horeca). Zij maken hiervoor ook gebruik van het aanbod van Paswerk: catering, Wielwerk, Grafisch, Verpakken, Industrie&Techniek, Fietswerk, Groenwerk, Schoonmaak, Paspost en Textiel. Daarnaast participeert Werkdag veel in werkprojecten zoals Vinci Fair die in samenwerking met concullega's (Hartekamp, Heliomare, Roads, RIBW KA/M) zijn opgezet. Hiernaast zijn zij vanuit SoZaWe gecontracteerd ¹⁶voor het uitvoeren van een 'verkenning' waarbij iemand zonder indicatie kan deelnemen aan werkprojecten, waarna beter beoordeeld kan worden of iemand meer tot de Wmo-doelgroep behoort (dagbesteding) of in aanmerking komt voor re-integratie via Pasmatch of beschut werk. Bij andere aanbieders vindt deze 'verkenning' (noodgedwongen) plaats nadat iemand al een Wmo-indicatie heeft, waarna pas eventueel doorgeleiding plaatsvindt naar re-integratie. Zij hebben echter geen toegang tot re-integratie via SoZaWe, omdat contracten hiervoor met de gemeente hiervoor ontbreken, en voeren dit eerder uit via het UWV of m.b.v. jobcoaching op basis van BGI. Dit vertoont overlap met hetgeen via de Wmo wordt gefinancierd en voorgesteld wordt dit gelijk te trekken.

Lichamelijk gehandicapten/zintuiglijk gehandicapten/chronisch zieken

- Werkdag richt zich niet specifiek op LG/ZT/Chr, zie voor beschrijving hiervoor.
- Zorgbalans richt zich niet specifiek op LG/ZT/Chr, zie voor beschrijving hiervoor.
- SHDH richt zich niet specifiek op LG/ZT/Chr, zie voor beschrijving hiervoor.
- SIG richt zich niet specifiek op LG/ZT/Chr, zie voor beschrijving hiervoor.
- Landzijde richt zich niet specifiek op LG/ZT/Chr, zie voor beschrijving hiervoor.
- Nieuw Unicum richt zich op mensen met complexe lichamelijke beperkingen en is een MS-expertisecentrum. Het dagbestedingsaanbod bestaat uit het bieden van een zinvolle invulling van de dag door een uitgebreid dagbestedingsprogramma. Het merendeel van de cliënten bestaat uit Wlz-geïndiceerden. Momenteel nemen Wmo-geïndiceerden volgens de aangeleverde informatie (aantallen komen echter niet overeen met onze GWS-informatie) deel aan:
 - werkproject Lunchroom Bienvenu (2) en
 - aan (recreatieve) dagbesteding bij Activiteitencentrum de Boog (6), 't Winkeltje creatief atelier en Pluspunt (de welzijnsorganisatie in Zandvoort).
- Heliomare richt zich op mensen met een beperking, hersenletsel of chronische ziekte en kiest daarbij een activerende benadering in ondersteuning bij dagbesteding en (vrijwilligers)werk. Voor wat betreft het aanbod:
 - (recreatieve) dagbesteding bij activiteitencentra (1 locatie in Haarlem) (40-55)
 - Arbeidsmatige dagbesteding (zonder uitstroomdoelstellingen) bij werkcentra (12-22): locatie Kunst om de Hoek in Haarlem met een atelier, een winkel, de plant-inn en een kunstuitleen.
 - Veel in Hout (VIH), onderdeel van een op te zetten ArbeidsTrainingsCentrum (25), met optie tot begeleiding naar werk buiten de organisatie.
 Heliomare biedt ook arbeidsre-integratie met jobcoaching en hanteert als instrument de Werkscan, maar heeft daarvoor geen locatie in Haarlem.

¹⁶ Pilot 'zorg voor werk': Haarlem €250.000 voor 76 mensen waarvan 30 nieuwe instroom; Zandvoort €50.000 voor 10 mensen via de Verbeelding.

Geestelijke gezondheidszorg

- Werkdag richt zich niet specifiek op GGZ, maar dit is bij hen wel de grootste doelgroep, zie voor beschrijving hiervoor.
- De Linde richt zich niet specifiek op GGZ, zie voor beschrijving hiervoor.
- Landzijde richt zich niet specifiek op GGZ, zie voor beschrijving hiervoor.
- Nieuw Unicum richt zich niet specifiek op GGZ, zie voor beschrijving hiervoor.
- Rozemarijn-Raphaëlstichting: zie voor beschrijving hiervoor.
- SIG: zie voor beschrijving hiervoor.
- SHDH richt zich niet specifiek op GGZ, zie voor beschrijving hiervoor.
- Parnassia Groep biedt via Actief Talent dagbesteding aan mensen met psychiatrische problematiek in combinatie met (ex-)verslaving. Zij biedt ondersteuning bij Arbeidsre-integratie, Activering en Participatie. In Haarlem wordt dagbestedingsaanbod geboden op 1 locatie. ActiefTalent biedt ook arbeidstrajecten met jobcoaching aan. Het aanbod laat zich verdelen in:
 - Arbeidsmatige dagbesteding met als doel ontwikkeling naar participatie: Prikken&Vegen; productiewerk binnen; Opruim- & verhuisklussen; Groenonderhoud.
 - Arbeidsmatige dagbesteding meer als daginvulling (en waar mogelijk ontwikkeling naar meer): Houtbewerking; Kookactiviteiten; Fietsenwerkplaats; Verflussen; Opknappen meubels.
 - Laagdrempelige activiteiten/dagbesteding: 1 Euro Winkeltje; Computerles + ondersteuning; Bingo; Creatief atelier.
- Parnassia Groep biedt via REAKT dagbesteding aan mensen met psychiatrische problematiek gericht op herstel, variërend van ontmoeten tot begeleidingstrajecten gericht op (on)betaald werk. In deze regio hebben zij alleen een vestiging in Velsen. Het aanbod van REAKT bestaat uit:
 - Maatschappelijke opvang. In een beschermde omgeving een kop koffie drinken, sociale contacten opdoen en meedoen aan kleinschalige hobby-activiteiten. De inloop is indicatievrij.
 - Dagactivering. Dagelijks actief bezig, vind dagritme terug met verschillende activiteiten en cursussen.
 - Participatie. Terugkeren naar werk. Waarbij REAKT ondersteunt en begeleidt in het aanleren van sociale en werkvaardigheden in een beschutte werkomgeving. Dit kan op locaties van REAKT maar ook bij andere organisaties of bedrijven.
 - Re-integratie. Ondersteuning bij het vinden van een betaalde baan of vrijwilligerswerk.
- De RIBW K/AM richt zich voornamelijk op beschermd en begeleid wonen, waarbij dit regionaal wordt ingekocht inclusief een dagbestedingscomponent. Voor wat betreft de extramurale dagbesteding is de RIBW een kleinere aanbieder met daarbij met name de focus op werkprojecten. In de aangeleverde informatie zijn ook aantallen cliënten meegenomen die via beschermd wonen deelnemen aan dagbesteding. Hieruit valt niet op te maken waaraan de 23 zelfstandig wonende cliënten deelnemen op basis van de Wmo-indicatie BGG. Het aanbod bestaat uit:
 - Arbeidsmatige werkprojecten als vrijwillige werkplekken, werkervaringsplek of met het oog op ontwikkeling naar werk: Vinci Fair; RIBW Groen en doen; Talent Werkt
 - (recreatieve) dagbesteding op een activiteitencentrum of op een wooncentrum bij wijze van laagdrempelig recreatief aanbod of dagopvang: "De Wijkplaats" (samen met welzijn); de PASSant.
- Ecosol biedt (dagbesteding, re-integratie, scholing, leer –en werktrajecten aan mensen met een psychiatrische achtergrond, psychosociale problematiek, een verslavingsachtergrond, dak- en thuislozen, ex-gedetineerden en jongeren met een licht verstandelijke beperking. Zij leggen de focus op (arbeidsmatige) ontwikkeling en daarnaast (recreatieve) dagbesteding:
 - Werkprojecten: het Posthuis; De Groene Werkplaats; Fietsenstalling Schalkwijk; Schoonmaakstraten; Catering waterlaboratorium; De Fjord; De Nieuwe werf.
 - Dagopvang: De Fjord; De Nieuwe werf
 - Sociale activering via sportprogramma de Hagedis.

- Roads begeleidt mensen met complexe psychiatrische problematiek, verslavings- of justitiële achtergrond naar werk. Door maatschappelijk ondernemen creëert Roads werkplekken.
 - Inloop en dagbesteding voor niet-geïndiceerden: Roads Atelier. (gefinancierd via basisinfrastructuur)
 - Wijkactiviteiten (met welzijn) voor niet-geïndiceerden: koken en eten, scholing, sport, dans, zang, theater. (gefinancierd via basisinfrastructuur)
 - Zorghotel Pitstop (60): van sociaal contact tot arbeidsmatig, cliëntgestuurd. (deels gefinancierd via basisinfrastructuur)
 - Arbeidsmatige dagbesteding in sociale firma's winkels en bedrijven die producten of diensten verkopen aan klanten: Appeltaartimperium en Roads Print en Pixels (86).
 - Externe werk(ervarings)plekken (horecawerk, schoonmaak, administratie, communicatie, facilitaire dienst, receptiewerk, werken met ouderen, groenonderhoud, autoreparatie en onderhoud en klussen zoals timmerwerk, werken met hout, schilderen) via 'Werkend Herstellen' (30): individueel met begeleiding van een jobcoach of in groepsverband met een begeleider.
 - Maatwerk educatieve en recreatieve dagbesteding.

Beschermd wonen-aanbieders

- De RIBW, biedt (aanvullend op beschrijving onder 1.2.2.) voor bewoners van beschermd wonen diverse vormen van (ambulante) woonbegeleiding. De dagbesteding op de woonvormen zelf varieert van meer huiselijke inloopactiviteiten, tot recreatief groepsaanbod en deelname aan dagbesteding op externe locaties. Dagbesteding vindt plaats in de vorm van groepsaanbod bij wijze van (dag)opvang. Bieden van gezamenlijke activiteiten voor zingeving en activering alsook activiteiten voor behoud van vaardigheden en ontwikkeling en stabilisatie en voorkomen van terugval. Dit betreft dan activiteiten zoals Koken/bakken; Naai-inloop; Koffie inloop; Creatief; Computerles; Boodschappen doen; Spel (bingo bijv.); Uitstapjes (dierentuin, uit eten, museum, bioscoop); Tuingroep; Muziek luisteren; Yoga; Sport. De activiteiten zijn naast ontspanning of sociaal contact, ook ontwikkelingsgericht. Het gaat vaak om mensen die vanwege hun ziektegeschiedenis in hun functioneren beperkt zijn, het vraagt vakkennis en ervaring om hen te activeren, en dat moet vaak letterlijk dicht bij huis om hen te bereiken.
- Ons Tweede Thuis, is er voor mensen met een verstandelijke beperking, autisme of niet-aangeboren hersenletsel. Voor kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen én voor hun familie. Voor wonen, werken, re-integratie, dagbesteding, advies en hulp thuis.
- Zorgbalans, zie voor beschrijving onder 1.2.1.
- De Raphaëlstichting biedt zorg (wonen, werk en dagbesteding) aan mensen met een verstandelijke beperking en is daarnaast actief in de psychiatrie en verpleeghuiszorg. De Raphaëlstichting werkt vanuit een antroposofisch geïnspireerde zorgvisie waarin de individuele ontwikkeling van cliënt en medewerker voorop staat.
- Zorgcentra de Meerlanden, bieden een groot pakket aan diensten op het gebied van zorg, wonen en welzijn aan ouderen. Het activiteitenaanbod is een belangrijk onderdeel van het dagelijkse programma voor bewoners. Het activiteitenaanbod is vergelijkbaar met dat van andere ouderenzorginstellingen (zie 1.2.1.), gericht op laagdrempelig aanbod t.b.v. ontmoeting en contact.
- Sint Jacob biedt wonen met zorg, kleinschalig wonen voor dementerenden, behandeling en een activiteitenaanbod. Het activiteitenaanbod is vergelijkbaar met dat van andere ouderenzorginstellingen (zie 1.2.1.), gericht op laagdrempelig aanbod t.b.v. ontmoeting en contact.
- Roads heeft in totaal ook nog 61 klanten in onderaanneming heeft. Vooral vanuit RIBW (36), maar ook vanuit Leger des Heils, Parnassia, OTT, SHDH, Philadelphia, Amstelring en Sint Jacob (26)

Bijlage 5: Typering aanbod individuele begeleiding per aanbieder

Ouderen

- Contactzorg is een zorginstelling voor particuliere thuisverpleging en verzorging, met verpleegkundigen en verzorgenden als medewerkers. Ze biedt persoonlijke verzorging, verpleging en begeleiding aan cliënten thuis met een chronische, psychiatrische, psychogeriatrische en/of lichamelijke handicap. Zij richt zich op bevorderen zelfstandig wonen/ zelfredzaamheid, met oog voor de mantelzorger. Zij zijn een kleine aanbieder in de regio en bieden met name zorg via de Zorgverzekeringswet, zoals wijkzorg, palliatieve zorg, verpleging. De begeleiding richt zich dan ook met name op thuiszorg/ ondersteuning bij het voeren van een eigen huishouden.
- De Zorgspecialist is een 'thuiszorgbedrijf met als doel te zorgen dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Zij bieden ook zorg via de Zorgverzekeringswet en Wet Langdurige Zorg, zoals palliatieve zorg. Hun zorgaanbod bestaat uit huishouding, begeleiding, palliatieve zorg, verpleging en casemanagers dementie. De begeleiding richt zich dan ook met name op thuiszorg/ ondersteuning bij het voeren van een eigen huishouden. Zij bieden ook Huishoudelijke ondersteuning waar bij de ingekochte gemeentelijke functies bij hen het accent op ligt.
- Stichting SHDH is een ouderenzorginstelling met een breed aanbod voor ouderen. Het zwaartepunt ligt bij het bieden van verpleging en verzorging via Wlz en Zvw met daarnaast thuiszorg. De begeleiding individueel wordt vooral ingezet bij ouderen waar dementie is gediagnosticeerd, maar ook bij cliënten met een complexe zorgvraag, gedragsproblematiek en zorg mijdende cliënten. Vanuit de wijkteams wordt individuele begeleiding aan cliënten in de thuissituatie geboden. Dit gebeurt al dan niet in combinatie met de functie persoonlijke verzorging / verpleging. Zij bieden ook Huishoudelijke ondersteuning.
- Viva! Zorggroep is gericht op ondersteuning met als doel te zorgen dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Zij bieden ook zorg via de Zorgverzekeringswet en Wet Langdurige Zorg, zoals. Hun zorgaanbod bestaat uit begeleiding bij wonen, welzijn en zorg (thuiszorg, behandeling, dagbesteding en specialistische zorg). De begeleiding richt zich dan ook met name op thuiszorg/ ondersteuning bij het voeren van een eigen huishouden. Zij bieden ook Huishoudelijke ondersteuning waar bij de ingekochte gemeentelijke functies bij hen het accent op ligt.
- Zorgbalans is een ouderenzorginstelling en richt zich met name op mensen met geheugenproblemen en dementie bij het zelfstandig thuis (kunnen blijven) wonen. Zij bieden tijdelijke en langdurige verzorging, verpleging, huishoudelijke ondersteuning, behandeling, revalidatie en begeleiding bij dementie. Dat doen ze bij mensen thuis, in ontmoetingscentra en woonzorglocaties. Individuele begeleiding wordt ingezet in een 'dementie-programma', waarbij meerdere diensten in een pakket zitten. Er is veel aandacht voor mantelzorg en sociaal netwerk.
- TSN is een thuiszorgaanbieder, die per 2015 naast Huishoudelijke ondersteuning ook begeleiding individueel is gaan bieden via de Wmo. Zij richten zich op het bieden van praktische begeleiding aan Ouderen bij het zelfstandig thuis wonen. De begeleiding richt zich dan ook met name op thuiszorg/ ondersteuning bij het voeren van een eigen huishouden. Zij bieden verder ook verpleging en verzorging via Wlz en Zvw.
- Royal Care en Thuiszorg zijn partners in het leveren van thuiszorg. Zij leveren verzorging, verpleging en begeleiding thuis, palliatieve thuiszorg en particuliere zorg, met aandacht voor de mantelzorger. Zij richten zich op Ouderen en bieden naast Begeleiding individueel ook Huishoudelijke ondersteuning via de Wmo.
- Flexicura richt zich op alle doelgroepen en biedt geïntegreerde zorg- en dienstverlening die het cliënten mogelijk maakt om thuis te blijven wonen. Zij bieden Begeleiding individueel en Huishoudelijke ondersteuning via de Wmo, en daarnaast ook verpleging en verzorging etc. via Wlz en Zvw.

Verstandelijk gehandicapten

- De Linde is geheel toegespitst op zelfstandig wonen (extramurale zorg). Er is sprake van cliënten met complexe problematiek (LVB/GGZ), waarvoor een integraal begeleidings- en zorgaanbod nodig is met woonbegeleiding, (dagelijkse) activiteiten (dagbesteding) en financieel beheer (beschermingsbewind). Waar nodig biedt De Linde ondersteunende gesprekken door specialisten en therapie. Behandeling en crisisopvang faciliteert De Linde door nauw samen te werken met OGGZ, behandelinstellingen GGZ en lokale FACT-teams. Aan huisartsen biedt De Linde desgewenst praktijkondersteuning GGZ. De Begeleiding individueel richt zich op coaching tbv stabiliseren, structureren, aangaan contacten, ondersteunen bij administratie, geldzaken, zelfzorg, huishouding (=woonbegeleiding), bemiddelen naar zinvolle dagbesteding, crisisbestrijding. Zij hanteren hiervoor de methodiek SRH (Systematisch Rehabilitatiegericht Handelen).
- De Waerden richt zich alleen op de VG-doelgroep en zorgt ervoor dat mensen met een beperking kunnen wonen en werken op een manier die bij hen past. De begeleiding is gericht op duidelijke daginvulling en structuur. Gezonde voeding, begeleiding bij het rondkomen met het budget, het aangaan van relaties. De begeleiding is daarmee volledig gericht op het herstel of continuïteit van het normale leven. Zij biedt ambulante woonbegeleiding bij zelfstandig wonen, begeleiding bij werk in een groepje bij een regulier bedrijf of zelfstandig in een bedrijf met begeleiding op afstand. Er is veel samenwerking met sociale wijkteams.
- Philadelphia richt zich op de VG-doelgroep en biedt in deze regio alleen Begeleiding individueel. Dit wordt ingevuld als ambulante (woon)begeleiding of gezinsbegeleiding bij zelfstandig wonen. Zij bieden individuele begeleiding via de maatwerkvoorziening 'Mijn Netwerk', waarbij verbinding wordt gelegd met ander aanbod en het sociale netwerk. Er wordt ook gebruik gemaakt van een vorm van beeldbellen en de inzet van training en cursussen gericht op het ontwikkelen van het sociale netwerk. Zij bieden elders ook ontwikkelgerichte begeleiding bij dagbesteding en begeleiding bij werk/ jobcoaching. De SIS-methodiek (Supports Intensity Scale) vormt de basis van hun zorg- en dienstverleningsproces.
- Hartekampgroep biedt individuele begeleiding aan mensen met een verstandelijke beperking. Het kan gaan om begeleiding aan volwassenen bij (het vinden van) een zinvolle daginvulling (dagbesteding/ werk), begeleiding aan ouders van een kind met een verstandelijke beperking, én begeleiding aan ouders met een verstandelijke beperking waarbij sprake is van opvoedingsvragen of -problemen. Op verzoek van het sociaal wijkteam neemt het specialistisch wijkteam de regierol bij meervoudig complexe gezinssituaties. Er wordt gewerkt met een individueel hulplan of gezinsplan. Medewerkers in de specialistische wijkteams werken volgens de methodiek van het versterkend begeleiden. De cliënt wordt zoveel als mogelijk gestimuleerd om te participeren in de maatschappij en gebruik te maken van zijn sociale netwerk.
- SIG begeleidt mensen met een beperking op alle levensgebieden: wonen, opvoeding, financiën en schulden, dagbesteding, sociale activering.
- TDC is een thuiszorgorganisatie die zich richt op individuele begeleiding thuis bij knelpunten. Zij begeleiden bij het plannen van activiteiten, bieden praktische hulp bij de administratie, bieden een luisterend oor, helpen bij het leggen van sociale contacten.
- De Zorgspecialist richt zich op meerdere doelgroepen, voor beschrijving zie 3.2.1.
- FlexiCura richt zich op meerdere doelgroepen, voor beschrijving zie 3.2.1.

Lichamelijk gehandicapten/zintuiglijk gehandicapten/chronisch zieken

- Heliomare richt zich op mensen met een beperking, hersenletsel of chronische ziekte. Betreft zelfstandig wonende cliënten met complexe problematiek ingrijpend op alle facetten van het dagelijks leven. De professionele begeleiding is gericht op het als doel zo zelfstandig mogelijk te functioneren binnen de eigen leefomgeving. Individuele begeleiding richt zich met name op activiteiten die horen bij het dagelijks leven, zoals plannen en structuur aanbrengen, zoeken naar (aangepaste) activiteiten thuis of het opnieuw leggen van contacten en starten met nieuwe

bezigheden. Dit gebeurt voornamelijk in de eigen woonomgeving door een ambulant begeleider. De begeleider biedt handicapspecifieke en -gerichte ondersteuning en is deskundig op het gebied van het trainen van (nieuwe) vaardigheden en gedrag.

- Nieuw Unicum richt zich specifiek op mensen met blijvende lichamelijke beperkingen onder andere ten gevolge van neurologische aandoeningen. Zij bieden gestructureerde begeleiding op het gebied van wonen, vrijetijdsbesteding, opbouw en in stand houden van sociaal netwerk, bieden van structuur en agendabeheer en financiële ondersteuning is het voor de cliënt mogelijk zelfredzaam te zijn. Voor mensen met met niet-aangeboren hersenletsel (NAH) die niet in groepsverband kunnen participeren (te veel omgevingsprikkels) bieden ze ondersteuning in een thuissituatie.
- Viva! Zorggroep is gericht op ondersteuning met als doel te zorgen dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Zij bieden ook zorg via de Zorgverzekeringswet en Wet Langdurige Zorg, zoals. Hun zorgaanbod bestaat uit begeleiding bij wonen, welzijn en zorg (thuiszorg, behandeling, dagbesteding en specialistische zorg). De begeleiding richt zich dan ook met name op thuiszorg/ ondersteuning bij het voeren van een eigen huishouden. Zij bieden ook Huishoudelijke ondersteuning waar bij de ingekochte gemeentelijke functies bij hen het accent op ligt.
- Thuiszorg InHolland biedt via wijkgerichte teams zorg en ondersteuning aan zieke en kwetsbare burgers in hun eigen woonomgeving. Naast individuele begeleiding en hulp in het huishouden, bieden ze ook persoonlijke verzorging en verpleging via Wlz en Zvw. Ondersteuning en zorg aan ouderen met een fysieke, verstandelijke of ouderdomsbeperking, is een specialisatie.
- Contactzorg richt zich op meerdere doelgroepen, voor beschrijving zie 3.2.1.
- De Zorgspecialist richt zich op meerdere doelgroepen, voor beschrijving zie 3.2.1.
- SIG richt zich op meerdere doelgroepen, voor beschrijving zie 3.2.2.
- Stichting SHDH richt zich op meerdere doelgroepen, voor beschrijving zie 3.2.1.
- Viva richt zich op meerdere doelgroepen, voor beschrijving zie 3.2.1.
- Zorgbalans richt zich op meerdere doelgroepen, voor beschrijving zie 3.2.1.
- FlexiCura richt zich op meerdere doelgroepen, voor beschrijving zie 3.2.1.
- Odibaan richt zich meer op de doelgroep GGZ, voor beschrijving zie 3.2.4.

Geestelijke gezondheidszorg

- Ecosol Effect biedt dagbesteding, re-integratie, scholing, leer –en werktrajecten aan mensen met een psychiatrische achtergrond, psychosociale problematiek, een verslavingsachtergrond, dak- en thuislozen, ex-gedetineerden en jongeren met een licht verstandelijke beperking. Individuele begeleiding wordt ingezet in een individueel trajectplan met als basis de methode Talent geactiveerd. Zij bieden ondersteuning aan mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Zo wordt voorkomen dat deze mensen in een sociaal isolement terecht komen. Door ervaring hebben ze gezien dat werken in de natuur een heilzame werking kan hebben op mensen, die wat meer kwetsbaar zijn.
- Parnassia Groep biedt ambulante (woon)begeleiding via Dijk en Duin, aansluitend aan op het intramurale aanbod van Dijk en Duin Wonen. De persoonlijk begeleider en het team bieden ondersteuning in combinatie met behandeling vanuit de GGZ teams. De begeleiding is gebaseerd op het evidence based FACT model. ActiefTalent en MPPG bieden herstelondersteunende zorg en trajecten gericht op persoonlijke ontwikkeling. Het traject per cliënt is een maatwerkprogramma, waarbij de cliënt individueel wordt begeleid op het behalen van zijn of haar persoonlijke doelen. De begeleiders hanteren als methodiek de Individuele Rehabilitatie Benadering (IRB). De begeleiding is gericht op zelfwerkzaamheid en zelfredzaamheid. Alle vormen van begeleiding, trainingen, ondersteunende activiteiten en projecten dragen bij aan deze doelstelling. In veruit de meeste gevallen worden flankerend aan individuele begeleiding diverse groepsgewijze activiteiten op het terrein van educatie, arbeid, bewegen etc. ingezet om het trajectdoel te behalen.

- RIBW KA/M is een instelling voor begeleid wonen en biedt (ambulante) woonbegeleiding. Dit wordt geboden via ambulante Begeleiding (of in een van de locaties voor beschermd wonen, via BW). Een zorgvraag kan betrekking hebben op verschillende levensgebieden: financiën, dagbesteding, huiselijke relaties, geestelijke gezondheidszorg, lichamelijke gezondheid, en huisvesting. Afhankelijk van de vraag kan de ondersteuning zich op een of meer van deze levensgebieden richten. Ze werken vanuit de uitgangspunten van Herstel, Empowerment en Ervaringsdeskundigheid en met de methodiek Systematisch Rehabilitatiegericht Handelen (SRH) en het Elektronisch Cliënten Dossier (ECD). De begeleiders zijn getraind in het hanteren van de Zelfredzaamheidmatrix (ZRM).

Begeleidingstrajecten hebben een verschillende begeleidingsduur en richten zich op diverse doelen zoals stabilisatie bij tekortschietende zelfregie over dagelijks leven, kortdurende begeleiding op 1 levensdomein om terugval te voorkomen, of meerdere levensdomeinen om zelfregie te versterken, langerdurend/intensief op meerdere levensdomeinen voor mensen met een complexe zorgvraag die thuis willen en kunnen blijven wonen, kortdurende ondersteuning van mensen die een tweede kans-woning (contingent-woning, herkanswoning) hebben gekregen via de gemeente, begeleiding bij Housing First en begeleiding op basis van een rittenkaart voor nazorg/ preventie.
- Roads biedt individuele begeleiding met als doel om dichtbij samenhangende ondersteuning te bieden die aansluit op de leefwereld van de cliënt, zodat deze weer gaat participeren en decompensatie wordt voorkomen. Het accent ligt op het vergroten van de sociale en maatschappelijke participatie, het voeren van een huishouden en het vergroten van het sociaal netwerk. De trajectcoach draagt zorg voor het tot stand komen van een integraal traject en ondersteunt de cliënt individueel bij het weer zelfstandig functioneren in de maatschappij. Er is specifieke aandacht voor b.v. het vergroten van het zelfregelend vermogen (besluiten nemen, plannen en uitvoeren van taken, sociale relaties, communicatie of persoonlijke verzorging); preventie van terugval in isolement; het bieden van ondersteuning bij de financiële administratie (ordenen administratie, bemiddelen bij schuldeisers, aanvragen van bijzondere bijstand, etc.). Waar mogelijk zet de trajectcoach actief in op door - of uitstroom naar de basisinfrastructuur of trajecten richting betaald werk.

Ze hanteren methodes die variëren van IPS, PMT, creatieve therapie, Libermann tot trainingen op het gebied van sport, gezondheid, taal- en sollicitatievaardigheden. Zo kunnen zij voor elke cliënt een individuele, geïntegreerde mix van begeleiding, training en arbeid samenstellen.
- Rozemarijn-Raphaëlstichting heeft een antroposofische visie. Rozemarijn is onderdeel van de Raphaelstichting en richt zich op de doelgroepen kinderen en (jong)volwassenen met verstandelijke of meervoudige beperkingen en/of psychiatrische kwetsbaarheid. Rozemarijn biedt naast dagbesteding ook wonen en werk met bijbehorende begeleiding. De individuele begeleiding richt zich op ondersteuning van volwassen met ontwikkelingsproblemen in hun eigen leefomgeving. En biedt begeleiding bij zelfstandig wonen van cliënten met een psychiatrische problematiek. Dit vindt plaats in de thuissituatie van het gezin waar de cliënt woont en soms ook tijdelijk bij de invulling van het dagprogramma als er sprake is van een crisis of moeilijk verstaanbaar gedrag.

De geleverde ondersteuning draagt bij aan zelfredzaamheid cliënt, voorkomen van verwaarlozing of crisis, voorkomen van overlast voor anderen en de invulling van een zinvolle dagbesteding. De cliënt krijgt ondersteuning met de gevolgen van het hebben van een psychische stoornis, zowel op het persoonlijk vlak als op het sociale vlak. Er wordt naar gestreefd om individuele begeleiding op den duur te verminderen door inbedding te zoeken in sociale contexten. Zij kunnen vanaf 18 jaar dan allerlei vaardigheden leren in de sociale context en doorgroeien naar steeds meer zelfstandigheid.
- OdiBaan biedt (trajectmatige) begeleiding naar en bij betaald werk. Ze richten ons op mensen die een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt, die niet alleen begeleiding nodig hebben bij het vinden maar ook bij het behouden van werk. Daarnaast bieden ze begeleiding bij het vinden

en succesvol afronden van een opleiding, ook voor jongeren vanaf 12 jaar. Hun begeleiding is altijd individueel gericht. Hun visie is dat iedereen die wil werken moet kunnen werken. Odibaan zal op elke mogelijke manier, samen met de cliënt, op zoek gaan naar een passende arbeidsplek ((re)integratiecoaching). Het lukt niet altijd om direct werk te vinden. Daarom besteden ze ook veel aandacht aan het proces, waarbij veel ruimte is voor persoonlijke ontwikkeling. Ook als iemand een baan heeft kan Odibaan veel betekenen (jobcoaching). Omdat begeleiding zoals Odibaan biedt voor cliënten niet altijd voldoende is willen zij een brug zijn tussen zorg en arbeid (lifecoaching). Een passende baan kan soms niet verkregen worden zonder een diploma. Daarom bieden zij ook begeleiding bij het volgen van een opleiding (schoolcoaching). Odibaan ondersteunt ook bij het verkrijgen van een passende financieringsvorm.

- Voorzet is gespecialiseerd in de begeleiding en behandeling van mensen met een autisme spectrum stoornis (ASS). Ook begeleiden zij mensen met AD(H)D, ODD en NLD. Vanuit één organisatie bieden ze re-integratie, jobcoaching, behandeling, ambulante woon- en onderwijs begeleiding en begeleiding tijdens vakantie en bij vrije tijd. Hun trajecten zijn geheel op maat en er is een voorkeur voor levensloopbestendige 'lifecoaching'. De individuele begeleiding richt op ondersteuning bij het plannen en structureren en nemen van beslissingen ; organiseren van huishouden en/of persoonlijke zorg; activeren en versterken eigen regie.
- Contactzorg richt zich op meerdere doelgroepen, voor beschrijving zie 3.2.1.
- De Zorgspecialist richt zich op meerdere doelgroepen, voor beschrijving zie 3.2.1.
- De Linde richt zich op meerdere doelgroepen, voor beschrijving zie 3.2.2.
- SIG richt zich op meerdere doelgroepen, voor beschrijving zie 3.2.2.
- Stichting SHDH richt zich op meerdere doelgroepen, voor beschrijving zie 3.2.1.
- Viva Zorggroep richt zich op meerdere doelgroepen, voor beschrijving zie 3.2.3.
- Zorgbalans richt zich op meerdere doelgroepen, voor beschrijving zie 3.2.1.
- Thuiszorg InHolland richt zich op meerdere doelgroepen, voor beschrijving zie 3.2.1.
- TDC richt zich op meerdere doelgroepen, voor beschrijving zie 3.2.2.
- FlexiCura richt zich op meerdere doelgroepen, voor beschrijving zie 3.2.1.

Aanbod basisinfrastructuur (Haarlem/Zandvoort)

- MEE biedt cliëntondersteuning en integrale vroeghulp. Naast deelname aan de verschillende teams (SWT, Loket Haarlem, BCT, CJG) begeleiden consultants van MEE burgers /cliënten met vragen die niet thuis horen in de teams, waarbij de vraag gerelateerd is aan een beperking. Het zijn de langduriger trajecten met ingewikkelde problematiek. Hierbij wordt resultaatgericht toegewerkt naar vraagbeantwoording van de cliënt, ongeacht leeftijd of levensgebied. De cliëntondersteuning van MEE richt zich op vier levensgebieden of een combinatie daarvan, te weten Opvoeding & Ontwikkeling, Leren & Werken, Samenleven & Wonen en Regelgeving & Geldzaken. Via groepswork trainen ze mensen met een beperking en hun netwerk. In 2015 is een toename waarneembaar van vragen waarin zowel sprake is van een licht verstandelijke beperking (LVB) en ggz-problematiek.
Bij deze vorm van dienstverlening worden de mogelijkheden van de cliënt en zijn of haar netwerk in kaart gebracht en maximaal benut. De inzet is volledig gericht op maximale zelfredzaamheid en preventie. De consultants van MEE zijn geschoold in netwerkversterkende methodieken. Bovendien beschikken zij over veel kennis van de zorgsector en andere voorzieningen. MEE kan bij complexe systemen, waarbij meerdere generaties veelal een verstandelijke beperking hebben, zorgcoördinatie bieden.
- Kontext biedt ondersteuning aan kwetsbare Haarlemmers en Haarlemse gezinnen (Maatschappelijke dienstverlening en deelname Sociaal wijkteam met focus op eigen kracht, informeel netwerk, vrijwilligershulp en samenwerking met professionele partners)
Tevens cliëntondersteuning voor integrale zorg en dienstverlening (500 tot 700 cliënten jaarlijks voor juridische, financiële en materiële dienstverlening, deskundigheidbevordering, budgetcursussen, ontwikkelen preventieve aanpak).

Kontext ontvangt steeds meer vragen van (kwetsbare) inwoners met vaak meervoudige problematiek. Zij bieden sinds 2015 ook ondersteuning aan de OGGZ-doelgroep (activering, signalering). Verder bieden zij ook diensten die doorgaans ook via individuele begeleiding als maatwerkvoorziening worden geboden. Als voorbeeld de Formulierenbrigade waarbij vrijwilligers betrokken zijn bij de ondersteuning aan klanten met financieel-administratieve vragen. Het gaat om mensen met een kleine beurs die geholpen worden met allerlei formulieren en ordenen van administratie.

- **Methodische thuisbegeleiding (GGD, Zorgbalans en Leger des Heils):** dit aanbod is voor psychosociale thuisbegeleiding aan ontregelde huishoudens met multiproblematiek (die voorheen geen recht hebben op geïndiceerde AWBZ hulpverlening). Feitelijk is dit inhoudelijk hetzelfde als de huidige maatwerkvoorziening BGI, maar in 2010 is als pakketmaatregel al een deel vanuit de AWBZ overgeheveld naar gemeenten. De doelgroep met 'psychosociale klachten' had sindsdien namelijk geen recht meer op een CIZ-indicatie.

De GGD indiceert, verdeelt, monitort en voert regie op cliëntniveau via het BCT. De GGD verstrekt daarnaast professioneel advies en consultatie aan ketenpartners, andere professionals en burgers over psychosociale thuisbegeleiding aan ontregelde huishoudens.

Het Leger des Heils biedt de Methodische Thuisbegeleiding die gericht is op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie van kwetsbare burgers met psychosociale problematiek. Dit door het bewerkstelligen van gedragsverandering, ondersteuning bij beperkingen op het vlak van zelfregie over het dagelijks leven en advisering van de informele zorg (mantelzorg/vrijwilligers). Het Leger biedt ook individuele begeleiding: ambulante begeleiding aan gezinnen en personen met ernstige psychiatrische problematiek. De begeleiding is gericht op: behoud en herstel van zelfstandigheid, maatschappelijke participatie en sociale contacten en welzijn en gezondheid.

Zorgbalans biedt de Methodische Thuisbegeleiding, gericht op individuen, opvoeders/verzorgers en gezinnen met van psychische en/of psychosociale (multi)problematiek. Doel is het vasthouden/vergroten van zelfredzaamheid bij cliënten en hun systeem waarbij sprake is van verlies van regie vaardigheden door het geven van begeleiding bij beperkingen op het vlak van zelfregie over het dagelijks leven; begeleiding bij tekortschietende vaardigheden in het zelfregulerend vermogen; het adviseren van informele betrokkenen, zoals mantelzorgers en vrijwilligers; multidisciplinaire samenwerking.

NB: de methodische thuisbegeleiding kon voor de decentralisaties ook worden ingezet door bijv. de JGZ. Nu is er geen toegang vanuit Jeugd terwijl dat wel wenselijk is.
- **Draagnet** levert casemanagement bij dementie in de thuissituatie. Zorgbalans is de initiatiefnemer en kassier van Draagnet ten behoeve van de samenwerkingspartners in de regio, te weten Stichting SHDH, Stichting St. Jacob, Zorggroep Reinalda en Amie. Zij begeleiden en ondersteunen thuiswonende dementerende mensen en hun naasten zodat thuiswonen zo optimaal mogelijk is en crisissituaties voorkomen kunnen worden. Het vergroten van het zelfmanagement staat daarbij centraal. De casemanager is de schakel naar betrokken professionals, welzijnsinstellingen, vrijwilligersorganisaties en andere (zorg)voorzieningen binnen het netwerk voor dementerende ouderen.

Draagnet richt zich op de preventie bij dementie: a. Vroegsignalering, tijdige onderkenning; - b. Voorkomen dan wel uitstel van beperkingen; c. Omgaan met beperkingen bij de burger en zijn omgeving die dementie treft.
- **Stichting Thuiszorg Gehandicapten Midden- en Zuid Kennemerland** voor vrijwillige thuiszorg gericht op burgers met een beperking en hun mantelzorgers (individuele ondersteuning van klanten STG door vrijwilligers) via het project BASTIG (werknaam van het project). Dit project is een samenwerkingsverband tussen stichting de Baan, de SIG, organisatie voor ondersteuning van mensen met een beperking en de STG. Als gevolg van veranderingen in de begeleidingsfinanciering ziet STG dat er meer vragen naar begeleiding binnenkomen. Bijvoorbeeld een toename van vragen van (jong)volwassenen met een (lichte) verstandelijke

beperking met problemen op gebied van huishouden, financiën, opvoedingsvragen en/of (on)vermogen tot het bieden van de juiste ondersteuning en verzorging van kinderen. Om deze vragen goed te kunnen beantwoorden werkt STG samen met o.a. organisaties als de Baan, Stichting Welzijn Beverwijk en SIG om een gezamenlijke aanpak verder te ontwikkelen. Door inzet van vrijwilligers bij individuen met een beperking en bij gezinnen met een gehandicapt kind worden ondersteunende taken uitgevoerd. Dit resulteert in een goede match van de GH burger met vrijwilliger waardoor hij/zij zich kan ontwikkelen en de mantelzorger tevens ontlast wordt.

Bijlage 6: huidig gekanteld groepsaanbod in de basisinfrastructuur

Aanbod	Aanbieder
Wijkplaatsen	Haarlem Effect en Dock
(innovatie) dagbesteding	Haarlem Effect, Dock, Roads
Inloopactiviteiten	Ecosol, Roads, RIBW, Stem in de Stad
Zorghotel Pitstop	Roads
Maatjesprojecten	RIBW, Actenz/GGZInGeest

Bijlage 7: Lijst met afkortingen

AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Zorgkosten
BGG	Begeleiding Groep
BGI	Begeleiding Individueel
CAK	Centraal Administratie Kantoor
Chr	Chronisch zieken
CiZ	Centrum indicatiestelling Zorg ¹⁷
FACT	(Function) Assertive Community Treatment
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
IPS	Individual Placement & Support (Individueel plaatsen en steunen in betaald werk)
IRO	Individuele Re-integratie Overeenkomst
IVA	Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten
LG	Lichamelijk gehandicapten
LSA	Lokaal Sociaal Akkoord
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
Nza	Nederlandse Zorgautoriteit
OB-psychosociaal	Ondersteunende Begeleiding-psychosociaal ¹⁸
Pw	Participatiewet
SROI	Social Return On Investment
SW	Sociale Werkvoorziening
SWT	Sociaal Wijk Team
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VG	Verstandelijk gehandicapten
VSO	Voortgezet speciaal onderwijs
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
WGA	Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
Wlz	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
ZRM	Zelfredzaamheidsmatrix
ZT	Zintuiglijk gehandicapten
ZK	Zorgkantoor
Zvw	Zorgverzekeringswet

¹⁷ Tot 1-1-2015 indicatiestelling voor AWBZ, na 1-1-2015 indicatiestelling voor de Wlz.

¹⁸ In een eerdere periode was de begeleiding in de AWBZ onderverdeeld in Ondersteunende en Activerende Begeleiding. 'Psychosociaal' betreft de 'grondslag', oftewel diagnose op basis waarvan men toegang kreeg tot de AWBZ. De pakketmaatregel hield in dat Ondersteunende begeleiding voor mensen met psychosociale beperkingen uit de AWBZ werd geschrapt en overgeheveld (incl. budget) naar de gemeenten.